

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών
Τμήμα Γεωγραφίας

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Κατευθύνσεις:

- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
- ΧΩΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ
- ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2021-22

Οδηγός Σπουδών

ΠΜΣ Εφαρμοσμένη Γεωγραφία και
Διαχείριση του Χώρου

ΑΘΗΝΑ 2021

Γραμματεία ΠΜΣ

Ταχυδρομική διεύθυνση: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, τμήμα Γεωγραφίας, 3^ο Επίπεδο, Νέο Κτίριο, Ελευθερίου Βενιζέλου 70, 176 76 Καλλιθέα.

Τηλ. 210 9549325

Fax: 210 9549376

Email: geosecpost@hua.gr

Ιστοσελίδα ΠΜΣ: <http://www.geo.hua.gr/>

ΠΜΣ Εφαρμοσμένη Γεωγραφία & Διαχείριση του Χώρου - Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
@postgradgeohua

Γραμματέας ΠΜΣ: Πολύκαρπος Παπαδόπουλος

Διευθυντής ΠΜΣ: Π. Κατσαφάδος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Συντονιστική Επιτροπή: Π. Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής
Γ. Κρητικός, Καθηγητής
Π. Σαπουντζάκη, Καθηγήτρια
Α. Τραγάκη, Καθηγήτρια
Εκπρόσωπος Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Επικαιροποίηση οδηγού: Π. Κατσαφάδος, Π. Παπαδόπουλος

Ημερομηνία επικαιροποίησης του Οδηγού: Σεπτέμβριος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	1
2. Το Τμήμα Γεωγραφίας	2
3. Η ταυτότητα και οι στόχοι του ΠΜΣ	3
4. Εκπαιδευτικές Μέθοδοι / Διαδικασίες - Ευκαιρίες και Δυνατότητες για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές	5
5. Το Πρόγραμμα Σπουδών	13
6. Διδακτικό προσωπικό	39
7. Εξωτερικοί ομιλητές και προσκεκλημένοι	50
8. Υποδομές	54
English Summary: Postgraduate Programme " <i>Applied Geography and Spatial Planning</i> "	56

1. Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε με το άρθρο 9 του Ν.1894/90 όπως τροποποιήθηκε αυτό με το άρθρο 17 του Ν.1966/91. Εδρεύει και λειτουργεί στις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του επί της λεωφόρου Ελ. Βενιζέλου 70 στην Καλλιθέα (κληροδότημα Π. Χαροκόπου). Ο σχεδιασμός και η όλη ανάπτυξη του Πανεπιστημίου στηρίζεται σε διεθνή πρότυπα και σε επιστημονική μελέτη, που εκπονήθηκε με εντολή του Υπουργού Παιδείας. Η εκπαίδευση που παρέχεται στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο συνδυάζει τη θεωρητική διδασκαλία με την εργαστηριακή και πρακτική άσκηση, πηγάζει από την ερευνητική εμπειρία και συσχετίζεται με τα προβλήματα και τις προοπτικές της ελληνικής κοινωνίας. Ταυτόχρονα καλλιεργείται στο Πανεπιστήμιο η βασική και προσανατολισμένη έρευνα, με σκοπό την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και τη βελτίωση της οικονομικής, πολιτιστικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας.

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν τα Τμήματα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης (πρώην Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας) (από το 1993), Επιστήμης Διαιτολογίας – Διατροφής (από το 1994), Γεωγραφίας (από το 2000), ενώ το 2006 ιδρύθηκε και το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής. Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο είναι ΝΠΔΔ πλήρως αυτοδιοικούμενο. Η οργάνωση και λειτουργία του, διέπεται από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Η ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων γίνεται με τον εσωτερικό κανονισμό του. Ανώτατα διοικητικά όργανα του Πανεπιστημίου είναι το Συμβούλιο Ιδρύματος, η Σύγκλητος και ο Πρύτανης. Στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο προσφέρονται επίσης έξι ακόμη Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Βιώσιμη Ανάπτυξη», «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», «International Master of Sustainable Tourism Development», «Εφαρμοσμένη Διαιτολογία – Διατροφή», «Διατροφή και Υγεία» και «Πληροφορική και Τηλεματική».

Το Συμβούλιο της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ), στην υπ' αριθμ. 75/18-12-2018 Συνεδρίασή του, και σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 8013/28-12-2018 απόφασή του, πιστοποιεί ότι το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΕΣΔΠ της ΑΔΙΠ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG).

Η Πιστοποίηση του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, πραγματοποιήθηκε το χρονικό διάστημα 19 έως 23 Νοεμβρίου 2018. Η τετραμελής Επιτροπή των ειδικών σε θέματα διασφάλισης ποιότητας, επισκέφτηκε το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και εξέτασε τις διεργασίες του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας που σχετίζονται με τις Ακαδημαϊκές, ερευνητικές, διοικητικές και αναπτυξιακές λειτουργίες και προοπτικές του. Η διαδικασία της πιστοποίησης στηρίζεται στην εξωτερική αξιολόγηση συγκεκριμένων, προκαθορισμένων και διεθνώς αποδεκτών ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων, τα οποία είναι εναρμονισμένα με τις αρχές και κατευθυντήριες οδηγίες για τη Διασφάλιση Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015).

Το αποτέλεσμα, όπως αποτυπώνεται στην πολυσέλιδη έκθεση της επιτροπής, ήταν άριστο για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, αφού έλαβε τη μεγαλύτερη δυνατή αξιολόγηση (fully compliant). Η Πιστοποίηση του Ιδρύματος αποδεικνύει ότι το

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο διαθέτει Πολιτική Ποιότητας κατάλληλη για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων με διαφανείς διαδικασίες σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό και μεταδιδακτορική έρευνα).

2. Το Τμήμα Γεωγραφίας

Το Τμήμα Γεωγραφίας ιδρύθηκε το 1999 μετά από πρόταση του Πανεπιστημίου, που υποβλήθηκε για πρώτη φορά το 1994. Η πρόταση αυτή, που βελτιώθηκε, εντάχθηκε το 1997 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΥΠΕΠΘ.

Η Ελλάδα παρότι γενέτειρα της επιστήμης, ήταν η μοναδική χώρα στην Ευρώπη η οποία δεν διέθετε ανάλογο πανεπιστημιακό τμήμα μέχρι το 1994 οπότε ιδρύθηκε το Τμήμα Ανθρωπογεωγραφίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου, το οποίο μετονομάστηκε σε Τμήμα Γεωγραφίας. Σήμερα η παρουσία των δύο Τμημάτων Γεωγραφίας καλύπτει ένα σημαντικό κενό στην ελληνική ακαδημαϊκή εκπαίδευση.

Το επιστημονικό αντικείμενο της Γεωγραφίας συγκροτείται από γνώση στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: α) φυσική γεωγραφία, β) ανθρώπινη γεωγραφία, και γ) εφαρμοσμένη γεωγραφία. Στοιχεία των αντικειμένων που εντάσσονται σε αυτές τις θεματικές περιοχές αξιοποιούνται κατά συνθετικό τρόπο στη γεωγραφία συγκεκριμένων τόπων και περιφερειών. Επιπρόσθετα, υπάρχει πληθώρα επιστημονικών εργαλείων, μεθοδολογιών, τεχνικών και προσεγγίσεων που εντάσσονται στο επιστημονικό αντικείμενο της γεωγραφίας.

Το Τμήμα διοικείται από τη Συνέλευση του Τμήματος με Πρόεδρο την Καθηγήτρια Κωνσταντία-Αικατερίνη Λαζαρίδη και Αναπληρώτρια Πρόεδρο την Καθηγήτρια Αλεξάνδρα Τραγάκη.

3. Η ταυτότητα και οι στόχοι του ΠΜΣ

Το Τμήμα Γεωγραφίας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «**Εφαρμοσμένη Γεωγραφία και Διαχείριση του Χώρου**» (ΦΕΚ 113726π.έ/Β7/29-1-2004, επικαιροποίηση Υπ' αριθμ. 206468/Ζ1/30.12.2014 (ΦΕΚ 3538/τ.Β'/30.12.2014) Υ.Α. & 72623/07.06.2018 (ΦΕΚ 2067/τ.Β'/07.06.2018) Υ.Α.). Το ΠΜΣ έχει διάρκεια τριών εξαμήνων (δύο εξάμηνα μαθημάτων και ένα εξάμηνο εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας) και προσφέρει τρεις κατευθύνσεις:

Κατεύθυνση Α: Διαχείριση φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων και καταστροφών, με αντικείμενα τους φυσικούς, τεχνολογικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και τις ερμηνείες τους, τις φυσικές διεργασίες που συνδέονται με τις καταστροφές, τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των καταστροφών, την έννοια και τις εκτιμήσεις τρωτότητας, προσαρμοστικότητας και πρόσληψης κινδύνου, τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών στη διαχείριση καταστροφών, τις πολιτικές πρόληψης και ετοιμότητας και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, αποκατάστασης και ανασυγκρότησης.

Κατεύθυνση Β: Χωρικές Πολιτικές και Ανάπτυξη στην Ευρώπη, με αντικείμενα τις διαδικασίες ενοποίησης του Ευρωπαϊκού χώρου, το χωρικό σχεδιασμό σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, τις θεωρίες και πρακτικές του περιφερειακού προγραμματισμού, την ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών περιφερειών των πόλεων και της υπαίθρου, τη μελέτη του κοινωνικού αποκλεισμού και της μετανάστευσης. Επίσης προσφέρονται εξειδικευμένα μαθήματα μεθόδων επιστημονικής γεωγραφικής έρευνας και ποσοτικής ανάλυσης.

Κατεύθυνση Γ: Γεωπληροφορική, με αντικείμενα τις τεχνολογίες γεωπληροφορικής και τις ειδικές εφαρμογές τους στην ανάλυση γεωγραφικών δεδομένων, τις χωρικές βάσεις δεδομένων, τις εξελιγμένες τεχνικές αξιοποίησης συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών και τηλεπισκόπησης, την προσομοίωση – μοντελοποίηση γεωγραφικών δεδομένων καθώς και τις τεχνικές χωρικής ανάλυσης.

Η κάθε κατεύθυνση λειτουργεί αυτόνομα. Υπάρχουν, ωστόσο, συνέργειες μεταξύ τους όπως κοινά προσφερόμενα μαθήματα μεταξύ δύο ή τριών κατευθύνσεων, καθώς και δυνατότητα επιλογής μαθήματος άλλης κατεύθυνσης. Τα μαθήματα γίνονται με τη μορφή διαλέξεων ή σεμιναρίων στο πλαίσιο των οποίων καλούνται ως ομιλητές διακεκριμένοι επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το ΠΜΣ αποσκοπεί στη δημιουργία στελεχών ικανών να σχεδιάσουν και να διαχειριστούν γεωγραφικές παρεμβάσεις σε διάφορες κλίμακες στον αστικό και περιφερειακό χώρο, στην κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων οι οποίοι θα καλύπτουν ανάγκες σε στελεχικό δυναμικό δημόσιων, κοινωνικών και ιδιωτικών φορέων, καθώς και στην ανάπτυξη της έρευνας και της πρωτότυπης παραγωγής γνώσης σε τομείς της Εφαρμοσμένης Γεωγραφίας και της Διαχείρισης του Χώρου.

Το ΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στους τομείς των τριών κατευθύνσεων. Οι απόφοιτοι ενθαρρύνονται και προωθούνται προς διάφορες κατευθύνσεις απασχόλησης / έρευνας / εξειδίκευσης. Ειδικότερα:

- Να διεκδικήσουν ειδικευμένη εργασία στην Ελλάδα και την Ευρώπη, στην Κεντρική Διοίκηση και σε Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης και Σχεδιασμού, σε Αναπτυξιακές Εταιρείες, σε Εταιρείες Συμβούλων και μελετητικά γραφεία του ιδιωτικού τομέα.
- Να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις τους και να εξοικειωθούν με τις επιστημονικές προόδους και τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις όσοι από τους/τις ΜΦ απασχολούνται ήδη στην κεντρική διοίκηση ή την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Να συνεχίσουν τις σπουδές και την έρευνα με την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και μεταδιδακτορικής έρευνας είτε στο Χαροκόπειο είτε σε άλλο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.
- Να απασχοληθούν σε ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα με αντικείμενο σχετικό με τις επιστημονικές περιοχές που θεραπεύει το ΠΜΣ.
- Να ενταχθούν σε ερευνητικές ομάδες για να ασχοληθούν με την έρευνα του Τμήματος και ευρύτερα του Πανεπιστημίου.

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία του ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι η Συνέλευση του Τμήματος, η Συντονιστική Επιτροπή και ο/η Διευθυντής/ρια.

4. Εκπαιδευτικές μέθοδοι / διαδικασίες - ευκαιρίες και δυνατότητες για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Με την εγγραφή τους οι μεταπτυχιακοί φοιτητές (ΜΦ) αποκτούν τη φοιτητική ιδιότητα, έχουν πρόσβαση στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου (και μέσω αυτής σε όλες τις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της χώρας), αποκτούν ακαδημαϊκή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αλλά και κωδικό για το διαδίκτυο και άλλες ηλεκτρονικές υπηρεσίες ενώ τους παρέχεται και αποκλειστική πρόσβαση στο πρόσφατα ανανεωμένο εργαστήριο Η/Υ του ΠΜΣ.

Οι ΜΦ θα πρέπει να είναι σε θέση να καλύψουν ένα ευρύ πεδίο της βιβλιογραφίας το οποίο συχνά είναι ξενόγλωσσο (κυρίως στην αγγλική γλώσσα), καθώς επίσης να συντάξουν και να παρουσιάσουν εργασίες για τα περισσότερα μαθήματα.

Στο τρίτο εξάμηνο οι ΜΦ είναι υποχρεωμένοι να αναλάβουν **μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία**, τμήμα της οποίας – ανάλογα με το θέμα – είναι δυνατόν να εκπονηθεί σε κάποιο άλλο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο μέσω του Προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών Erasmus+. Οι διπλωματικές εργασίες που εκπονούνται από τους/τις ΜΦ επιδιώκεται να ανταποκρίνονται και να προσφέρουν απαντήσεις σε σύγχρονα προβλήματα και προκλήσεις που αντιμετωπίζονται στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά παραδείγματα τίτλων διπλωματικών εργασιών που έχουν υποβληθεί:

- ✓ Οι διεθνικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και η αντιμετώπιση της έλλειψης υδατικών πόρων.
- ✓ Κίνδυνοι ατυχημάτων και ασφάλεια στις θαλάσσιες επιβατικές μεταφορές.
- ✓ Προσδιορισμός επικινδυνότητας παράκτιων περιοχών από την άνοδο της θαλάσσιας στάθμης με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.
- ✓ Χωρικές ανισότητες της ανεργίας στον Ελλαδικό χώρο και οι παράγοντες που την επηρεάζουν.
- ✓ Μητροπολιτική ανάπτυξη και αστικός ανταγωνισμός. Ιστορική μνήμη – τοπόσημα στο σύγχρονο Βερολίνο.
- ✓ Εφαρμογές οπτικοποίησης γεωγραφικών δεδομένων στον παγκόσμιο ιστό: Η περίπτωση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθήνας.
- ✓ Μελέτη επεισοδίων μεταφοράς σκόνης από τη Σαχάρα στον Ελλαδικό χώρο και συσχέτισή τους με παθήσεις του αναπνευστικού.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 πραγματοποιούνται επιπλέον δυο κύκλοι (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο) **Σεμιναρίων** που περιλαμβάνουν διαλέξεις και οργανωμένες συζητήσεις σε επίκαιρα θέματα σχετικά με την ευρύτερη θεματολογία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών από ομιλητές προερχόμενους από τον ακαδημαϊκό χώρο αλλά και από σχετικούς με τη θεματολογία φορείς.

Οι **εκπαιδευτικές εκδρομές** και οι εργασίες πεδίου αποτελούν βασική εκπαιδευτική μέθοδο στα πλαίσια του ΠΜΣ και συνιστούν αναγνώριση της σημασίας που έχει για τη Γεωγραφία ο συνδυασμός των εργασιών γραφείου με εκείνες του πεδίου και η

διασταύρωση της θεωρίας με το εμπειρικό παράδειγμα. Ενδεικτικά αναφέρονται, η εκπαιδευτική εκδρομή του ακαδημαϊκού έτους 2012-2013, των φοιτητών των κατευθύνσεων Α' και Γ', η οποία πραγματοποιήθηκε στο τέλος του β' (εαρινού) εξαμήνου σπουδών η οποία είχε προορισμό τη Ρώμη και περιελάμβανε προγραμματισμένες επισκέψεις στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ESA) (φώτο 1α), στο Εθνικό Ινστιτούτο Γεωφυσικής και Ηφαιστειολογίας της Ιταλίας (INGV) και στα γραφεία της Ιταλικής Πολιτικής Προστασίας (φωτο 1β). Την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά (2013-2014) η εκπαιδευτική εκδρομή για τους φοιτητές της Α' κατεύθυνσης έγινε στην Κεφαλονιά με αφορμή τους καταστροφικούς σεισμούς του Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου του 2014 που έπληξαν το νησί (φώτο 1ε). Την ίδια χρονιά η Β' κατεύθυνση επισκέφτηκε τη «δημιουργική πρωτεύουσα» της Ευρώπης, το Βερολίνο (φώτο 1γ,δ). Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 η εκπαιδευτική εκδρομή της Α' κατεύθυνσης έγινε στην ευρύτερη περιοχή της Άρτας με αφορμή τις πλημμύρες του ποταμού Άραχθου που έπληξαν το νομό (φώτο 1στ). Το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 η εκπαιδευτική εκδρομή των φοιτητών των κατευθύνσεων Α' και Γ' πραγματοποιήθηκε στο νομό Έβρου (φωτο 1ζ,η) και την Αδριανούπολη (Τουρκία). Το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 η εκπαιδευτική εκδρομή των φοιτητών των κατευθύνσεων Α' και Γ' έγινε στη Μάλτα από κοινού με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος Γεωεπιστημών του Πανεπιστημίου της Μόντενα (UNIMORE - Università degli studi di Modena e Reggio Emilia) (φωτο 2), ενώ η Β' κατεύθυνση επισκέφτηκε τις Βρυξέλες. Το ακαδημαϊκό έτος 2017-18 πραγματοποιήθηκε κοινή εκδρομή και των τριών κατευθύνσεων στις νήσους Κω και Νίσυρο.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 η εκδρομή των φοιτητών της Β' Κατεύθυνσης πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχιτεκτονικής (Πολεοδομίας) του Πανεπιστημίου του Yildiz (Yildiz Technical University). Οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ τοποθετήθηκαν σε ομάδες εργασίας (working groups) που περιελάμβαναν και Τούρκους φοιτητές/τρίες και «εξερεύνησαν» ορισμένες πολυεθνικές γειτονιές της πόλης. Στη συνέχεια, εργάστηκαν ομαδικά και παρουσίασαν τα αποτελέσματα της δουλειά τους υπό μορφή poster, στο πλαίσιο του κοινού εργαστηρίου (joint workshop) που πραγματοποιήθηκε. Αντίστοιχα η Γ' Κατεύθυνση επισκέφτηκε το Μιλάνο όπου συμμετείχε στο Παγκόσμιο Συνέδριο της ESA (Living Planet 2019) (φώτο 3 και 4). Η συμμετοχή των φοιτητών στο συνέδριο αποτέλεσε μια σημαντική ευκαιρία για να ενημερωθούν για τις τρέχουσες ερευνητικές εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο για θέματα Γεωπληροφορικής και Τηλεπισκόπησης.

Σε κάθε περίπτωση η πραγματοποίηση εκπαιδευτικών εκδρομών κάθε ακαδημαϊκή χρονιά με προορισμό άλλες χώρες της Ευρώπης εξαρτάται και από τις οργανωτικές και οικονομικές δυνατότητες του ΠΜΣ. Η εμπειρία έχει καταδείξει επίσης ότι ιδιαίτερης εκπαιδευτικής αξίας είναι οι εκδρομές στον Ελλαδικό χώρο ανάλογα βέβαια με τις απαιτήσεις της κάθε κατεύθυνσης.

Φωτο 1: Από τις επισκέψεις του ΠΜΣ α) στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος στη Ρώμη (2013), β) στην Ιταλική Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας (2013), γ) και δ) στο Βερολίνο (2014), ε) στην Κεφαλονιά (2014), στ) στην Άρτα (2015), ζ) και η) στον Έβρο (2016)

Φωτο 2: Από την επίσκεψη του ΠΜΣ στη Μάλτα (2017)

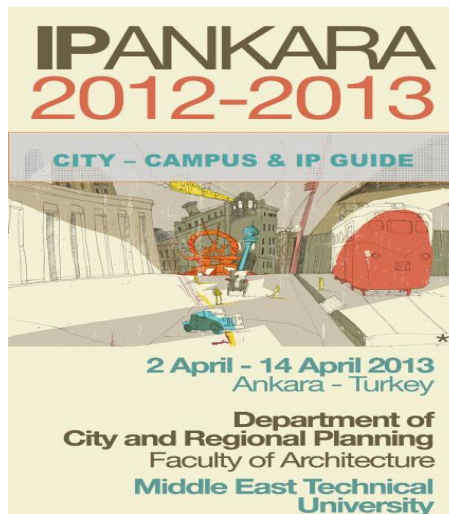

Φωτο 3 και 4: Από την επίσκεψη του ΠΜΣ σε Κων/πολη και Μιλάνο αντίστοιχα (Μάιος, 2019)

Άλλες σημαντικές εκπαιδευτικές διαδικασίες/μέθοδοι που προωθούν την κινητικότητα και εξωστρέφεια των ΜΦ ή διαμορφώνουν ερευνητικές ευκαιρίες αλλά και ευκαιρίες για την ανάδειξη του έργου τους ήδη από το στάδιο των σπουδών τους είναι:

- **Πραγματοποίηση ορισμένων μαθημάτων του ΠΜΣ σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού** (για εκείνους/ες τους/τις ΜΦ που θα το επιλέξουν). Το Εντατικό Πρόγραμμα (Intensive Programme-IP) για το Σχεδιασμό του Χώρου στα πλαίσια του ευρύτερου προγράμματος ERASMUS+ προσφέρει αυτή τη δυνατότητα που αξιοποιείται επί σειρά ετών από το ΠΜΣ. Τα ακαδημαϊκά έτη 2012-2013 και 2013-2014) το Εντατικό Πρόγραμμα διοργανώθηκε στην Άγκυρα (Τουρκία) από το Middle East Technical University (METU), Σχολή Αρχιτεκτονικής, Τμήμα Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού (σχήμα 1).

- Άμεση επαφή, επικοινωνία και διάλογος των ΜΦ με **διακεκριμένους επιστήμονες αλλά και επαγγελματίες ή εκπροσώπους φορέων άσκησης πολιτικής από την Ελλάδα και το εξωτερικό** που προσκαλούνται στο ΠΜΣ για το σκοπό αυτό και για την προσφορά διαλέξεων με θεματολογία που εντάσσεται στις κατευθύνσεις του (βλέπε ενότητα 7-Εξωτερικοί ομιλητές και προσκεκλημένοι). Η παρακολούθηση των εισηγήσεων αυτών είναι υποχρεωτική για τους ΜΦ, αλλά επίσης ενθαρρύνονται οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος να τις παρακολουθούν, ενώ συχνά προσελκύουν και ένα ευρύτερο κοινό. Οι προσκεκλημένοι ομιλητές είναι Έλληνες και ξένοι ακαδημαϊκοί, στελέχη διεθνών οργανισμών και φορέων του ελληνικού δημόσιου τομέα, πολιτικοί, στελέχη ΜΚΟ, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σχήμα 1: Αφίσα του Εντατικού Προγράμματος (Intensive Programme) για το Σχεδιασμό του Χώρου που το 2013 πραγματοποιήθηκε στην Άγκυρα

- **Πραγματοποίηση μέρους της Διπλωματικής εργασίας σε άλλο Πανεπιστήμιο της Ευρώπης** και μετάβαση και παραμονή του/της ΜΦ που την εκπονεί στην αντίστοιχη πόλη με την χρηματοδοτική υποστήριξη του προγράμματος “ERASMUS+ – Κινητικότητα ΜΦ”. Αυτή η δυνατότητα εξασφαλίζεται επειδή το Τμήμα Γεωγραφίας συνεργάζεται με πολυάριθμα ομόλογα ή συγγενή τμήματα σε διαφορετικές Ευρωπαϊκές χώρες μέσω του προγράμματος ERASMUS+, ή μέσω άλλων σχημάτων συνεργασίας όπως το δίκτυο European Spatial Development Planning ή το Institut Euro Mediterranéen en science du risque στα οποία συμμετέχει ενεργά το Τμήμα Γεωγραφίας τα τελευταία χρόνια. Ως παραδείγματα περιπτώσεων μετάβασης και παραμονής φοιτητών στο εξωτερικό με σκοπό την ολοκλήρωση της διπλωματικής τους αναφέρονται:

- Τρίμηνη παραμονή στο Τμήμα Ανθρώπινης Γεωγραφίας, Αστικού και Περιφερειακού Προγραμματισμού της Σχολής Γεωεπιστημών του Πανεπιστημίου Utrecht για εκπόνηση μέρους Διπλωματικής με τίτλο: «Πολιτικές και πρακτικές κοινωνικής κατοικίας. Η γειτονιά Hoograven της Ουτρέχτης στην Ολλανδία».
 - Εξάμηνη παραμονή στο Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Roskilde (Δανία) για εκπόνηση μέρους Διπλωματικής με τίτλο: «Παγκοσμιοποίηση, μετασχηματισμός της τοπικής αυτοδιοίκησης: Η περίπτωση της Δανίας».
 - Πεντάμηνη παραμονή στη Σχολή Σχεδιασμού του Χώρου, Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Dortmund (Technische Universitaet Dortmund - TUDO) στη Γερμανία για εκπόνηση μέρους Διπλωματικής με τίτλο: «Η περιφερειακή διοίκηση στη Γερμανία και η συμβολή της στην περιφερειακή ανάπτυξη. Η περίπτωση της περιφέρειας Nordrhein - Westfalen».
- Ιδιαίτερης σημασίας για το πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ είναι η θεσμοθέτηση της **Πρακτικής Άσκησης**. Από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 δίνεται η δυνατότητα εκπόνησης Πρακτικής Άσκησης (διάρκειας 2 μηνών) σε φορείς σχετικούς με τα γνωστικά αντικείμενα των τριών κατευθύνσεων. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα πραγματοποίησης της Πρακτικής Άσκησης στο εξωτερικό (Erasmus Placement). Ενδεικτικά αναφέρονται οι μεταβάσεις ΜΦ για την πραγματοποίηση Πρακτικής Άσκησης στο Ινστιτούτο Γεωφυσικής και Ηφαιστειολογίας (INGV) στη Ρώμη και σε ιδιωτική εταιρεία στο Cambridge για τουλάχιστον τρεις μήνες, στο University of Twente στην Ολλανδία και στο Laboratoire Population – Environnement – Developpement στη Γαλλία για έξι μήνες καθώς επίσης στο University of Alicante στην Ισπανία για τουλάχιστον τέσσερις μήνες.
 - **Συμμετοχή των ΜΦ σε πρωτοβουλίες του Τμήματος και του ΠΜΣ για τη διοργάνωση Ημερίδων και Συνεδρίων** στο Πανεπιστήμιο. Μια σχετική πρωτοβουλία ήταν η ημερίδα με τίτλο «Δασικές Πυρκαγιές Στη Νότια Ευρώπη και η Καταλυτική Εμπειρία του Ελληνικού Καλοκαιριού του 2007», που πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 2008 (σχήμα 2). Επιπλέον τον Φεβρουάριο του 2016 διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία επετειακή εκδήλωση για τα 10 χρόνια λειτουργίας του ΠΜΣ με συμμετοχή διδασκόντων, φοιτητών, αποφοίτων και εξωτερικών προσκεκλημένων ομιλητών που κατά καιρούς προσκλήθηκαν για διαλέξεις στο ΠΜΣ (σχήμα 2, φωτο 5).

- Στήριξη ΜΦ για πραγματοποίηση ανακοινώσεων σε Συνέδρια και δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά μετά από συνεργασία τους με διδάσκοντες/ουσες του ΠΜΣ. Παράδειγμα και επιβεβαίωση αποτελούν οι ανακοινώσεις ΜΦ στο 11^ο Επιστημονικό Συνέδριο του Ελληνικού Τμήματος

Σχήμα 2: Αφίσες ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στο Τμήμα την άνοιξη του 2008 και της επετειακής εκδήλωσης για τα 10 χρόνια λειτουργίας του ΠΜΣ που πραγματοποιήθηκε στο Τμήμα τον Φεβρουάριο του 2016

Φωτο 5: Από την επετειακή εκδήλωση για τα 10 χρόνια λειτουργίας του ΠΜΣ (Φεβρουάριος 2016)

της Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης (ERSA), «Αγροτική Οικονομία, Ύπαιθρος Χώρος, Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη» που έγινε στην Πάτρα στις 14-15 Ιουνίου 2013. Επιπλέον σημαντική ήταν η παρουσία ΜΦ με ανακοινώσεις στο Συνέδριο "Safe Envros 2016 - νέες τεχνολογίες και πολιτική προστασία" που διοργανώθηκε από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, και την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και

Θράκης στην Αλεξανδρούπολη στις 22-25 Ιουνίου 2016, καθώς και στο Συνέδριο "Safe Athens 2017 - νέες τεχνολογίες και πολιτική προστασία" που διοργανώθηκε από το Αστεροσκοπείο Αθηνών, υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Αθηναίων και πραγματοποιήθηκε στο Χαροκόπειο Παν/μιο στις 28-30 Ιουνίου 2017. Επιπλέον συμμετοχή ΜΦ υπήρξε και στο 15^ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρίας το οποίο πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα 22-24 Μαΐου 2019 στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

- **Ενθάρρυνση του διαλόγου μεταξύ των ΜΦ** (ιδίως κατά το στάδιο εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας) **αλλά και με τους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος.**
- **Χορήγηση υποτροφίας (βραβείο αριστείας) στους πρωτεύσαντες πλήρους φοίτησης κάθε κατεύθυνσης σε κάθε ένα από τα δύο εξάμηνα διδασκαλίας μεταπτυχιακών μαθημάτων** για τη δημιουργία πρόσθετου κινήτρου προς υψηλές επιδόσεις.

Στην επόμενη ενότητα (5) παρουσιάζονται αναλυτικά η διάρθρωση του προγράμματος σπουδών σε μαθήματα, οι στόχοι και το περιεχόμενο αυτών των μαθημάτων για τις τρεις κατευθύνσεις του ΠΜΣ.

5. Το Πρόγραμμα Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ έχει διάρκεια τριών διδακτικών εξαμήνων από τα οποία τα δύο πρώτα είναι εξάμηνα μαθημάτων και το τρίτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην υποχρεωτική εκπόνηση της ΜΔΕ καθώς και στην προαιρετική Πρακτική Άσκηση. Κάθε ΜΦ πρέπει να παρακολουθήσει επιτυχώς οκτώ μαθήματα και να παραδώσει την διπλωματική εργασία. Σε κάθε μια από τις τρεις κατευθύνσεις του ΠΜΣ διατίθενται πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ επιπρόσθετα οι ΜΦ καλούνται να επιλέξουν τρία (3) από τα κατ' επιλογήν μαθήματα που διατίθενται στην κατεύθυνσή τους. Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 οι ΜΦ δύνανται - αν θέλουν - να επιλέξουν ένα (1) μόνο μάθημα ως ελεύθερη επιλογή από οποιαδήποτε άλλη κατεύθυνση, ακόμα και αν το μάθημα δεν διατίθεται στην κατεύθυνση όπου φοιτούν. Οι ΜΦ είναι σε θέση να κάνουν την ελεύθερη επιλογή τους στο δεύτερο εξάμηνο των σπουδών τους.

Στις Κατευθύνσεις Α' και Β' η κατανομή των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι η ακόλουθη: τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα στο πρώτο (χειμερινό) εξάμηνο και δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα στο δεύτερο (εαρινό) εξάμηνο. Και για τις δύο κατευθύνσεις διατίθεται επαρκής αριθμός μαθημάτων ανά εξάμηνο ώστε να υπάρχει δυνατότητα ουσιαστικών επιλογών.

Στην Κατεύθυνση Γ' διατίθενται τέσσερα (4) υποχρεωτικά στο πρώτο (χειμερινό) εξάμηνο και ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα στο δεύτερο (εαρινό εξάμηνο), το οποίο είναι σεμιναρικό. Τα μαθήματα επιλογής στην κατεύθυνση αυτή διατίθενται μόνο στο δεύτερο εξάμηνο.

Οι ΜΦ μπορούν να αναλάβουν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία όταν έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τα δύο τρίτα των μαθημάτων στα δύο πρώτα εξάμηνα. Στην περίπτωση αυτή και αφού έχει προϋπάρξει επικοινωνία με κάποιο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος που διδάσκει στο ΠΜΣ, με την έναρξη του τρίτου εξαμήνου οι ΜΦ καταθέτουν πρόταση με το θέμα της διπλωματικής εργασίας καθώς και μια σύντομη περίληψη. Επιπλέον στο τρίτο εξάμηνο παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης Πρακτικής Άσκησης διάρκειας δύο μηνών σε φορείς σχετικούς με τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ ή μετακίνηση σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού για εκπόνηση μέρους της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus +.

Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ είναι τα πέντε (5) εξάμηνα. Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιαστική ανάγκη παράτασης των σπουδών, αυτή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του τμήματος έπειτα από αίτηση των ΜΦ. Πάντως συνιστάται στους ΜΦ η έγκαιρη ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών τους σπουδών, καθώς η παράταση δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ.

Για μια λεπτομερή ανάλυση των επιμέρους ζητημάτων σχετικά με τις μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Γεωγραφίας, οι ΜΦ ενθαρρύνονται να ανατρέξουν στους Κανονισμούς (Μεταπτυχιακών Σπουδών, Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και Πρακτικής Άσκησης). Στα επόμενα παρουσιάζονται αναλυτικά τα προγράμματα σπουδών των τριών Κατευθύνσεων του ΠΜΣ.

Κατεύθυνση Α': ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Α' Εξάμηνο (χειμερινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
1. Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι και Ασφάλεια	Υ	7,5
2. Φυσικές Διεργασίες, Κίνδυνοι και Καταστροφές	Υ	7,5
3. Τρωτότητα και Διακινδύνευση: Πρόληψη και Ετοιμότητα	Υ	7,5
4. Κοινωνικές και Οικονομικές και Επιπτώσεις των Καταστροφών	Ε	7,5
5. Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας στη Γεωγραφία	Ε	7,5
6. Θεσμοί και Πολιτικές Ασφάλειας στον Ευρωπαϊκό Χώρο (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)	Ε	7,5
7. Περιβαλλοντική Αλλαγή: Παρατήρηση και Πρόβλεψη	Ε	7,5

Β' Εξάμηνο (εαρινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
1. Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης	Υ	7,5
2. Σχεδιασμός Αποκατάστασης και Ανασυγκρότησης	Υ	7,5
3. Φυσικοί Κίνδυνοι στην Παράκτια Ζώνη	Ε	7,5
4. Τοπική Βιώσιμη Ανάπτυξη: Προγράμματα και Κοινωνικές Αντιστάσεις	Ε	7,5
5. Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στη Διαχείριση Καταστροφών	Ε	7,5
6. Εφαρμοσμένη Χωρική Ανάλυση (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)	Ε	7,5
7. Διακυβέρνηση Περιβαλλοντικών Κινδύνων	Ε	7,5

Γ' Εξάμηνο (χειμερινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ	30
Πρακτική Άσκηση	Ε	10
Σεμινάριο	Ε	10

Αναλυτική Περιγραφή Μαθημάτων στην Κατεύθυνση Α'

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι και Ασφάλεια

Διδάσκοντες

Κωνσταντία - Αικατερίνη Λαζαρίδη, Καθηγήτρια,
Πέτρος Κατσαφάδος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Η κατανόηση της έννοιας του περιβαλλοντικού κινδύνου καθώς και η διαπραγμάτευση των κυριότερων κατηγοριών περιβαλλοντικών κινδύνων και των συναφών θεμάτων ασφάλειας σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Εισαγωγή στην έννοια του περιβαλλοντικού κινδύνου. Παγκόσμια περιβαλλοντική αλλαγή και τρωτότητα στις καταστροφές. Κίνδυνοι από τη ρύπανση της ατμόσφαιρας (αίτια, μηχανισμοί και επιπτώσεις φωτοχημικού νέφους, σωματιδιακής ρύπανσης και όξινης βροχής). Εξασθένιση της στοιβάδας του όζοντος. Βιοφυσικοί κίνδυνοι (ασθένειες και επιδημίες, καταστροφές αγροτικής παραγωγής, πείνα και λιμοί). Βιοχημικοί κίνδυνοι και η πρόκληση της βιοτεχνολογίας. Τεχνολογικοί κίνδυνοι (ορισμός, σημασία, αντιμετώπιση, ΣΑΤΑΜΕ και μελέτες περσιπτώσεων: Bhopal, Chernobyl, Seveso). Πολιτικές και δράσεις για ένα ασφαλέστερο περιβάλλον.

Φυσικές Διεργασίες, Κίνδυνοι και Καταστροφές

Διδάσκοντες

Ευθύμιος Καρύμπαλης, Καθηγητής
Πέτρος Κατσαφάδος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η αναλυτική προσέγγιση των φυσικών διεργασιών, πως αυτές συμμετέχουν και διαμορφώνουν τα φυσικά και ανθρώπινα συστήματα και τι επιπτώσεις προκαλούν στην εξέλιξή τους. Παράλληλα εξετάζονται οι σχέσεις τους με τους φυσικούς κινδύνους, τα ακραία φαινόμενα, τις ανθρώπινες δραστηριότητες και την τρωτότητα των ανθρώπινων κοινωνιών. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Περιγραφή και ανάλυση αιτιών ενδογενών και εξωγενών φυσικών διεργασιών και καταστροφικών φαινομένων. Σεισμοί, ηφαιστειακή δραστηριότητα, τσουνάμι, κινήσεις υλικών λόγω βαρύτητας (ταχεία κίνηση – κατολισθήσεις – καταπτώσεις υλικών - βραδεία κίνηση – ερπυσμοί – καθιζήσεις). Δημιουργία και εξέλιξη ακραίων καιρικών φαινομένων. Κλιματική αλλαγή και ενισχυμένο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Μεγάλης κλίμακας ατμοσφαιρικές διαταραχές. Αριθμητικά μοντέλα πρόγνωσης καιρού και κλίματος. Κλιματικές συνθήκες και καταστροφικές διεργασίες. Πλημμυρικές παροχές ποταμών, μεταβολές στάθμης θάλασσας, επίδραση ακραίων κλιματικών συνθηκών στις θαλάσσιες διεργασίες και επιπτώσεις στον παράκτιο χώρο, ερημοποίηση. Γεωγραφική κατανομή επικινδύνων φυσικών διεργασιών. Μεθοδολογίες πρόγνωσης ακραίων φυσικών διεργασιών. Μεθοδολογίες

εκτίμησης επιπτώσεων από τη δράση των φυσικών διεργασιών. Παραδείγματα φυσικών καταστροφικών γεγονότων από τον διεθνή και τον ελληνικό χώρο.

Τρωτότητα και Διακινδύνευση: Πρόληψη και Ετοιμότητα

Διδάσκουσα

Καλλιόπη Σαπουντζάκη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση και γνωριμία των ΜΦ με το σύγχρονο διεθνή διάλογο και τις επιστημονικές διαφωνίες για τις έννοιες της ασφάλειας (safety versus security), του κινδύνου, της καταστροφής, της έκθεσης, της τρωτότητας, της προσαρμοστικότητας, της διακυβέρνησης κινδύνων. Επίσης η εξάσκηση των φοιτητών σε ζητήματα μεθόδων, διαδικασιών, φορέων λήψης απόφασης και ερμηνείας των επιτυχιών ή αποτυχιών κατά την εφαρμογή των πολιτικών προκαταστροφικής μείωσης της τρωτότητας και των κινδύνων. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Η έννοια της τρωτότητας και της διακινδύνευσης ιστορικά. Το φάσμα των σύγχρονων κινδύνων και οι δυσκολίες στην αντιμετώπισή τους (φυσικοί, περιβαλλοντικοί, τεχνολογικοί κίνδυνοι). Το ζήτημα της εμπιστοσύνης και της αξιοπιστίας (trust and credibility) στη σχέση μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας, των διοικητικών μηχανισμών λήψης αποφάσεων και του γενικού κοινού. Η έννοια της Κοινωνίας του Κινδύνου (Risk Society) κατά Ulrich Beck. Μορφές και φορείς της τρωτότητας. Τρωτότητα γεωγραφική μακρο- και μικρο-κλίμακας, τρωτότητα παραγωγικών δομών, μηχανισμών διοίκησης, ατομικών δρώντων, δραστηριοτήτων, επιχειρήσεων, νοικοκυριών, τεχνικών υποδομών και γραμμών ζωής κλπ. Το συμπεριφορικό, οικολογικό, και στρουκτουραλιστικό μοντέλο στη θεώρηση της τρωτότητας και της διακινδύνευσης. Η ανατομία της τρωτότητας και οι έννοιες της έκθεσης, της αντίστασης και της προσαρμοστικότητας. Οι τεχνικές εκτίμησης της τρωτότητας και της διακινδύνευσης. Αντιμετώπιση των καταστροφών και προσαρμογή στους κινδύνους. Συστηματική ενσωμάτωση του σχεδιασμού πρόληψης / μετριασμού στον αναπτυξιακό σχεδιασμό, κόστη και ωφέλειες. Πολιτικές μετριασμού των πλημμυρικών και των σεισμικών καταστροφών. Δασικές πυρκαγιές σε περιοχές μείξης δασών-οικισμών και πολιτικές πρόληψης των δασικών πυρκαγιών. Παραδείγματα προγραμμάτων πρόληψης από τον ελληνικό και διεθνή χώρο. Διακυβέρνηση των Κινδύνων (Risk Governance).

Κοινωνικές και Οικονομικές Επιπτώσεις των Καταστροφών

Εξωτερική Διδάσκουσα

Μιράντα Δανδουλάκη, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Δρ. Πολεοδομίας, εμπειρογνώμονας σε θέματα διαχείρισης καταστροφών

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση της σύνθετης σχέσης μεταξύ κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και φυσικών κινδύνων υπό το πρίσμα μίας συνολικής και πολυδιάστατης προσέγγισης.

Αναδεικνύονται και συζητούνται ερωτήματα όπως: Ποιο το εύρος και τα είδη των επιπτώσεων των κινδύνων και των ίδιων των καταστροφών στα κοινωνικοοικονομικά συστήματα, στις διάφορες φάσεις διαχείρισης μιας καταστροφής; Ποιοι παράγοντες

επηρεάζουν τις διάφορες επιπτώσεις; Υπάρχουν επιπτώσεις που συστηματικά υποτιμούνται ή αγνοούνται και γιατί; Πώς εκτιμώνται προκαταστροφικά και καταγράφονται και αποτιμούνται μετακαταστροφικά οι επιπτώσεις μιας καταστροφής; Πώς η εκτίμηση αυτή αξιοποιείται για τη μείωση της διακινδύνευσης καταστροφής και τη βελτίωση της αντιμετώπισης καταστροφών; Πώς η γνώση των επιπτώσεων των καταστροφών υποστηρίζει την εκμάθηση των κοινωνιών για τις καταστροφές;

Ανατρέχοντας συνεχώς σε παραδείγματα από την Ελλάδα και το διεθνή χώρο και επιδιώκοντας την ενεργή συμμετοχή των συμμετεχόντων/ουσών, το μάθημα αναφέρεται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Καταστροφές και οικονομικοκοινωνικά συστήματα. Βασικές έννοιες (όπως βλάβη, απώλεια, ζημιά, επίπτωση). Κατηγορίες και διαστάσεις των επιπτώσεων των κινδύνων και των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων ειδικότερα, ζητήματα χωρικής και χρονικής κλίμακας. Μεθοδολογίες εκτίμησης κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων διαφόρων κατηγοριών αντίστοιχα με το σκοπό της εκτίμησης, εργαλεία εκτίμησης επιπτώσεων. Πηγές, μέθοδοι και διαδικασίες συλλογής και διαχείρισης δεδομένων για τις επιπτώσεις των καταστροφών, πρωτοβουλίες εναρμόνισης σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Πλαίσιο για την καταγραφή και ανάλυση των επιπτώσεων των καταστροφών στην Ελλάδα. Επιπτώσεις και σχεδιασμός έναντι κινδύνων και καταστροφών. Η γνώση των επιπτώσεων των καταστροφών ως μέσο εκμάθησης των κοινωνιών για τις καταστροφές και τους κινδύνους και δημιουργίας μιας νοοτροπίας πρόληψης.

Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας στη Γεωγραφία

Διδάσκοντες

Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος, Καθηγητής
Γεώργιος Μαυρομαμάτης, Επίκουρος Καθηγητής
Παναγιώτης Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι ΜΦ την ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης της ερευνητικής διαδικασίας, με έμφαση στις σύγχρονες γεωγραφικές εφαρμογές. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί όταν οι ΜΦ αναπτύξουν ικανότητες: α) να διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα και να τα εντάσσουν στο θεωρητικό πλαίσιο, β) να επεξεργάζονται τα ερευνητικά ερωτήματα ώστε να οδηγούνται στις κατάλληλες τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και απεικόνισης δεδομένων και με τις οποίες εξοικειώνονται, γ) να συλλέγουν και να αναλύουν τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε πεδίου έρευνας και να αντλούν συμπεράσματα. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Θεμέλια της γεωγραφικής έρευνας. Σχεδιασμός και προετοιμασία της έρευνας. Συλλογή και ανάλυση ποσοτικών δεδομένων. Συλλογή και ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Πολυμεταβλητές αναλύσεις. Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Στρατηγικές συνδυασμού της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Χαρτογραφικές απεικονίσεις ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Θεσμοί και Πολιτικές Ασφάλειας στον Ευρωπαϊκό Χώρο (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)

Διδάσκων

Γεώργιος Κρητικός, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα αυτό προσεγγίζει τη δημιουργία του ευρωπαϊκού κοινοτικού χώρου και την άσκηση πολιτικών ασφάλειας σε αυτόν. Χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη εξετάζεται η εξέλιξη και η δημιουργία της Ε.Ε. σε θεσμικό επίπεδο. Αναλύεται η λειτουργία και παραγωγή κοινοτικού χώρου σε θεσμικό επίπεδο το οποίο εκτείνεται σε μια περίοδο που ξεκινά από τις ιδέες και τα ρεύματα σκέψης πριν τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο έως και τη δημιουργία της Ε.Ε. Σε αυτό το πλαίσιο μελετάται η συγκρότηση του κοινωνικού και οικονομικού χώρου της Ε.Ο.Κ. και αργότερα της Ε.Ε. Το δεύτερο μέρος εστιάζει στην άσκηση πολιτικής ασφάλειας σε διάφορους τομείς άσκησης πολιτικής στην ΕΕ όπως η μετανάστευση, η διαχείριση κινδύνων, οι εθνικές διαφορές και η δημιουργία κλίματος ανασφάλειας στον ευρωπαϊκό χώρο. Μέσα σε αυτή την ενότητα θα επιχειρηθεί η προσέγγιση θεμάτων που άπτονται της έλλειψης ασφάλειας. Κοινωνική τρωτότητα, έθνος και εθνικές συγκρούσεις, πρόσφυγες και μετανάστες είναι κάποια από τα σχετικά θέματα. Τέλος η έννοια της ασφάλειας θα τεθεί στο πλαίσιο άσκησης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας στην Ε.Ε. Αναλύονται θέματα αφοπλισμού, όπλων μαζικής καταστροφής, προσανατολισμού της ελληνικής και ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής. Ερευνώνται θέματα κρίσεων και επίλυσής τους εστιάζοντας σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές ή και χώρους άσκησης αντίστοιχης πολιτικής. Παράλληλα η αξιολόγηση της Κ.Ε.Π.Α. τοποθετείται και σε συγκριτικό επίπεδο με το ρόλο που διαδραματίζουν σε αντίστοιχα θέματα άλλοι διεθνείς οργανισμοί (Ο.Η.Ε.) ή ηγεμονικές δυνάμεις.

Περιβαλλοντική Αλλαγή: Παρατήρηση και Πρόβλεψη

Διδάσκουσα

Ευαγγελία Δράκου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να παρέχει στους φοιτητές ένα θεωρητικό υπόβαθρο σχετικά με τον ορισμό και ταξινόμηση των περιβαλλοντικών αλλαγών και κυρίως να τους παρέχει πρακτική εκπαίδευση για την επιλογή και τη χρήση των βασικών μεθόδων μέτρησης και πρόβλεψης αυτών. Οι κύριες ενότητες του μαθήματος είναι: Τύποι περιβαλλοντικής αλλαγής, φυσικές διεργασίες και οικοσυστημικές υπηρεσίες (ecosystem services)· Ανθρωπόκαινο, κοινωνικο-οικολογικά συστήματα, πλανητικά όρια, βιοχωρητικότητα· Προσαρμογή (adaptation) και ανάκαμψη (resilience) σε αλλαγές · Μέθοδοι παρατήρησης και καταγραφής αλλαγών (πεδίο, τηλεπισκόπηση, συμμετοχική χαρτογράφηση) · Δείκτες παρατήρησης αλλαγών - βασικές αρχές ανάπτυξης, χρήσης και ερμηνείας · Μοντελοποίηση αλλαγών - η διαδικασία της μοντελοποίησης · Εφαρμογές απλών μοντέλων παρατήρησης και πρόβλεψης (agent-based modelling, Bayesian belief network models) σε διαφορετικά συστήματα (θαλάσσια, χερσαία) · Σενάρια μελλοντικών

αλλαγών παγκόσμιας κλίμακας (π.χ. IPCC) · Κριτήρια σύγκρισης και επιλογής μεθόδων παρατήρησης και μοντέλων καταγραφής και πρόβλεψης αλλαγών.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης

Διδάσκων

Ισαάκ Παρχαρίδης, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης με βάση το υπάρχον νομικό πλαίσιο. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Η έννοια της ετοιμότητας, προγράμματα ετοιμότητας και μηχανισμοί έκτακτης ανάγκης. Πρόγνωση και προειδοποίηση στις περιπτώσεις πλημμυρών, σεισμών, δασικών πυρκαγιών. Προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών και ασκήσεις ετοιμότητας. Οργανισμοί πολιτικής προστασίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Νομικό πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας στην Ελλάδα, σχέδια «Ξενοκράτης» για τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης. Διαχείριση κατάστασης έκτακτης ανάγκης μετά από καταστροφή: Από τα σχέδια στην πράξη. Εμπειρίες από τον ελληνικό και διεθνή χώρο. Έκτακτες επιχειρήσεις. Μοντέλα λήψης αποφάσεων στη διαχείριση κρίσεων. Οι προδιαγραφές ετοιμότητας των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης. Ειδικότερα θέματα (π.χ. σχέδια εκκένωσης).

Σχεδιασμός Αποκατάστασης και Ανασυγκρότησης

Διδάσκων

Πάυλος-Μαρίνος Δελλαδέτσιμας, Ομότιμος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι σε πρώτη φάση η ανάλυση της σχέσης μεταξύ κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και αστικών συγκεντρώσεων με τις φυσικές καταστροφές υπό το πρίσμα μίας συνολικής και πολυδιάστατης προσέγγισης, που περιλαμβάνει την προ-καταστροφική φάση έως και αυτή της οριστικής ανασυγκρότησης. Στη συνέχεια αναπτύσσονται μεθοδολογίες αξιολόγησης σχεδίων, προγραμμάτων και μέτρων ως προς τη συμβολή τους σε διαδικασίες αποκατάστασης – ανασυγκρότησης. Τέλος, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση της συσσωρευμένης εμπειρίας πολιτικών αποκατάστασης-ανασυγκρότησης διαφόρων περιοχών (από το διεθνή τον Ευρωπαϊκό και τον Ελληνικό χώρο) και του βαθμού που αυτή έχει μετουσιωθεί σε “πρακτικές ασφαλείας” στη συνακόλουθη ανάπτυξη των πληγείσων περιοχών, αλλά και της εν γένει πολιτικής προστασίας.

Φυσικοί Κίνδυνοι στην Παράκτια Ζώνη

Διδάσκων

Ευθύμιος Καρύμπαλης, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις βασικές έννοιες της παράκτιας ζώνης

καθώς και η κατανόηση των φυσικών διεργασιών που δρουν σε αυτή και διαμορφώνουν τα μορφολογικά της χαρακτηριστικά. Παράλληλα εξετάζονται οι μηχανισμοί με τους οποίους οι φυσικές αυτές διεργασίες αρκετά συχνά εξελίσσονται έτσι ώστε να αποτελούν φυσική απειλή για τις παράκτιες κοινωνίες. Τέλος αναλύονται οι μεθοδολογίες πρόβλεψης των παράκτιων φυσικών κινδύνων, εκτίμησης της τρωτότητας των ακτών σε αυτές, εκτίμησης των επιπτώσεών τους και μετριασμού των αρνητικών τους αποτελεσμάτων. Στις ενότητες του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται: Διείρεση της παράκτιας ζώνης βάσει μορφολογικών κριτηρίων και κριτηρίων διαχείρισης. Εισαγωγή στις φυσικές παράκτιες διεργασίες (κυματισμός και θαλάσσια κύματα βαρύτητας, παράκτια ρεύματα, παλίρροιες, επίδραση των μετεωρολογικών συνθηκών στη στάθμη της θάλασσας, μακράς χρονικής κλίμακας μεταβολές της θαλάσσιας στάθμης, υποθαλάσσιες κατολισθήσεις). Ισοζύγιο των ιζημάτων της παράκτιας ζώνης (ακτές προέλασης – υποχώρησης). Διάβρωση των ακτών, αίτια, εκτίμηση της επιδεκτικότητας σε διάβρωση. Μέτρα αντιμετώπισης: σκληρές λύσεις (τεχνικά έργα, πρόβολοι, κυματοθραύστες, θαλάσσιοι τοίχοι) και ήπιες λύσεις (τεχνητός εμπλουτισμός της ακτής με ίζημα). Επιπτώσεις στις ακτές από την κλιματική αλλαγή και μεθοδολογίες εκτίμησης αυτών. Απόκριση των ακτών στην άνοδο της θαλάσσιας στάθμης. Μέθοδοι παρακολούθησης των ακτών και συστήματα προειδοποίησης των παράκτιων περιοχών για φυσικούς κινδύνους. Ο ρόλος της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης (Ο.Δ.Π.Ζ.) στην πρόληψη και προστασία των ακτών από τους φυσικούς κινδύνους. Ελληνικό νομοθετικό καθεστώς για τις ακτές και η σχέση του με τις ευρωπαϊκές συστάσεις. Κριτική.

Τοπική Βιώσιμη Ανάπτυξη: Προγράμματα και Κοινωνικές Αντιστάσεις

Διδάσκοντες

Καλλιόπη Σαπουντζάκη, Καθηγήτρια

Κωστής Χατζημιχάλης, Ομότιμος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει τις δυνατότητες και τους περιορισμούς που έχουν/αντιμετωπίζουν οι φορείς και οι κάτοικοι συγκεκριμένων τόπων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα για να προγραμματίσουν την τοπική χωρική, οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Πρόσθετη επιδίωξη του μαθήματος είναι να συσχετίσει την τοπική με τη βιώσιμη ανάπτυξη και να περιγράψει τις δυνατότητες/περιορισμούς που έχουν οι δράσεις για βιώσιμη ανάπτυξη (ΒΑ) σε τοπικό επίπεδο. Επίσης να δώσει θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις στους/ις ΜΦ που τους/ις βοηθούν στην κατανόηση των προβλημάτων ΤΑ και τους/ις προετοιμάζουν για συμμετοχή σε ομάδες που εκπονούν σχέδια τοπικών παρεμβάσεων και Τοπικά Αναπτυξιακά Προγράμματα (ΤΑΠ). Δίνεται έμφαση σε εφαρμοσμένες τοπικές δράσεις και προγράμματα που είχαν θετικά αποτελέσματα με γνώμονα τις επιδιώξεις της τοπικής κοινωνίας. Έμφαση δίνεται επίσης στα τοπικά κινήματα πολιτών που είτε αντιστέκονται προστατεύοντας τοπικούς πόρους, είτε προχωρούν σε θετικές δράσεις με κριτήριο τη ΒΑ. Το μάθημα

περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης γενικά και οι αντιφάσεις της. Σύγχρονες δυναμικές πρακτικές ΤΑ και ο χωρικός καταμερισμός της εργασίας. Οι διαφορές μεταξύ ανάπτυξης ενός τόπου και ανάπτυξης σε ένα τόπο. Η έννοια της τοπικής βιωσιμότητας, η «Agenda 21», η Χάρτα Aalborg και οι Οδηγίες της ΕΕ. Τοπική Ανάπτυξη, περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και Κλιματική Αλλαγή. Εθνικές και Ευρωπαϊκές πολιτικές ΤΑ. Τοπική Αυτοδιοίκηση, ΜΚΟ και Τοπική Διακυβέρνηση. Άτυπη οικονομία, ευελιξία και τοπικές αγορές εργασίας. Τοπικά κινήματα πολιτών, κοινωνικές αντιστάσεις και θετικές πρωτοβουλίες. Τι είναι η τοπική κοινωνική οικονομία. Πως οργανώνεται ένα ΤΑΠ και παραδείγματα «καλών πρακτικών» και «αδιεξόδων».

Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στη Διαχείριση Καταστροφών

Διδάσκοντες

Ισαάκ Παρχαρίδης, Καθηγητής

Χρίστος Χαλκιάς, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις μεθοδολογίες αξιοποίησης της Γεωπληροφορικής (Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, Τηλεπισκόπηση, GPS) σε θέματα Διαχείρισης Καταστροφών. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Διαστημικά συστήματα παρακολούθησης γης: Υφιστάμενα συστήματα. Εφαρμογές στη διαχείριση των φυσικών-τεχνολογικών κινδύνων. Χαρτογράφηση, παρακολούθηση, πρόβλεψη, εκτίμηση ζημιών με τη χρήση των διαστημικών δεδομένων παρακολούθησης της γης στα πλαίσια της πρόληψης και μείωσης επιπτώσεων. Εφαρμογές στην προετοιμασία και την ανάπτυξη συστημάτων προειδοποίησης καθώς και την απόκριση, ανακούφιση και επανασχεδιασμό. Εκτίμηση επιχειρησιακών δυνατοτήτων των διαφόρων δεδομένων ανά φάση διαχείρισης. Ασκήσεις με βάση την εμπειρία χρήσης των δορυφορικών δεδομένων σε συμβάντα του παρελθόντος καθώς και με βάση πιθανά σενάρια. Εισαγωγή στα Συστήματα Παγκόσμιου Εντοπισμού Θέσης (GPS). Χρήση τους στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών και εφαρμογές. Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα. Γενικές αρχές των Γ.Π.Σ.. Ολοκλήρωση, οπτικοποίηση, ανάλυση γεωγραφικών δεδομένων. Παραδείγματα χρήσης Γ.Π.Σ. στην παρακολούθηση και αποτίμηση καταστροφών. Μοντέλα πρόβλεψης με τη χρήση Γ.Π.Σ.. Ο ρόλος του χάρτη και της χαρτογράφησης στη διαχείριση φυσικών καταστροφών. Ασκήσεις διαχείρισης φυσικών καταστροφών με τη χρήση λογισμικού Γ.Π.Σ.

Εφαρμοσμένη Χωρική Ανάλυση (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)

Διδάσκουσα

Αλεξάνδρα Τραγάκη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση με τις ποσοτικές μεθόδους ανάλυσης γεωγραφικών δεδομένων και την πρακτική εφαρμογή των μεθόδων αυτών. Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση των δεξιοτήτων στη χρήση στατιστικών πακέτων, όπως R και

Geoda. Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται παρουσίαση ειδικών θεμάτων περιγραφικής στατιστικής (εξερευνητική ανάλυση)-εκτίμησης συγκέντρωσης – διασποράς δραστηριοτήτων στον χώρο, μέθοδοι απόκλισης/συμμετοχής (και στατιστικές διαφοροποιήσεις της), υποδείγματα σύγκλισης – απόκλισης, συντελεστές εξειδίκευσης και συντελεστές συμμετοχής. Στο δεύτερο μέρος διδάσκονται οι έννοιες της χωρικής αυτοσυσχέτισης, ο έλεγχος πολυσυγγραμικότητας και η παλινδρόμηση ως μέθοδος ερμηνευτικής ανάλυσης δεδομένων. Στο τέλος του μαθήματος γίνεται μια παρουσίαση προχωρημένων μεθόδων γεωστατιστικής.

Διακυβέρνηση Περιβαλλοντικών Κινδύνων

Διδάσκων

Γεώργιος Μπάλιας, Αφυπηρετήσαν Μέλος ΔΕΠ

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχοι του μαθήματος είναι (α) η κατανόηση του κανονιστικού πλαισίου, των πολιτικών και των εργαλείων αντιμετώπισης των τεχνολογικών-περιβαλλοντικών κινδύνων, (β) η εξοικείωση των ΜΦ με τις σύγχρονες έννοιες-κλειδιά όπως η εκτίμηση του κινδύνου (risk assessment) και η διαχείριση του κινδύνου (risk management), (γ) η κατανόηση των βασικών προσεγγίσεων σχετικά με το ρόλο της επιστήμης και της κοινωνίας στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών-τεχνολογικών κινδύνων, (δ) η εξοικείωση και επικοινωνία των ΜΦ με το σύγχρονο διάλογο αναφορικά τόσο με τις βασικές έννοιες κλειδιά (π.χ. ο κίνδυνος και η αντίληψη του κινδύνου από την πλευρά των επιστημόνων και από την πλευρά των πολιτών) όσο και με τις κοινωνιολογικές, ψυχολογικές και πολιτικές παραμέτρους του ζητήματος και (ε) η κατανόηση του κανονιστικού πλαισίου αντιμετώπισης των κινδύνων υπό το φως εμβληματικών περιπτώσεων πλανητικής εμβέλειας. Στις ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνονται: Η έννοια του κινδύνου και η πρόσληψή του (risk perception) τόσο από το κοινό όσο και από τους επιστήμονες. Τα γενικά χαρακτηριστικά των κύριων θεωρητικών προσεγγίσεων τόσο στο επίπεδο των ατομικών επιλογών (ορθολογική επιλογή, θεωρία της προσδοκίας, ψυχομετρικό παράδειγμα) όσο και στο κοινωνικοπολιτικό επίπεδο. Ο ρόλος του κοινού και της επιστημονικής κοινότητας στον προσδιορισμό και στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών-τεχνολογικών κινδύνων. Το θεσμικό πλαίσιο και οι ασκούμενες πολιτικές: το τεχνοκρατικό-θετικιστικό μοντέλο και το διαβουλευτικό μοντέλο. Η διαδικασία και το περιεχόμενο της εκτίμησης των κινδύνων. Η διαχείριση του κινδύνου και η διακριτική ευχέρεια των αρμοδίων διοικητικών και πολιτικών οργάνων στη λήψη απόφασης. Η αναγκαιότητα της συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης απόφασης και η έννοια του αποδεκτού κινδύνου. Η ποσοτική ανάλυση κόστους-οφέλους, τα προβλήματα εφαρμογής της και η ποιοτική έννοια της αναλογικότητας. Η αρχή της προφύλαξης (precautionary principle, principle de precaution) ως η βάση για τον ανακαθορισμό των σχέσεων επιστήμης και πολιτικής. Η εφαρμογή της εκτίμησης του κινδύνου (risk assessment) και της διαχείρισης του (risk management) σε χαρακτηριστικές περιπτώσεις περιβαλλοντικών-τεχνολογικών κινδύνων: Οι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί, η έκθεση στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, η έκθεση στις χημικές ουσίες η κλιματική αλλαγή και τα ζητήματα βιοηθικής.

Κατεύθυνση Β': ΧΩΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Α' Εξάμηνο (χειμερινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
1. Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας στη Γεωγραφία	Υ	7,5
2. Προγραμματισμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση του Χώρου: Θεωρίες και Πρακτικές	Υ	7,5
3. Γεωγραφίες της Παγκοσμιοποίησης	Υ	7,5
4. Μεταναστευτική Πολιτική και Μεταναστευτικές Ροές	Ε	7,5
5. Θεσμοί και Πολιτικές Ασφάλειας στον Ευρωπαϊκό Χώρο (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)	Ε	7,5
6. Ζητήματα Ανισοτήτων και Κοινωνικού Διαχωρισμού στις Ευρωπαϊκές Πόλεις	Ε	7,5

Β' Εξάμηνο (εαρινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
1. Αστική Ανάπτυξη και Πολιτικές Αναδιάρθρωσης	Υ	7,5
2. Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτικές	Υ	7,5
3. Ανάπτυξη και Αναδιάρθρωση της Ευρωπαϊκής Υπαίθρου	Ε	7,5
4. Τοπική Βιώσιμη Ανάπτυξη: Προγράμματα και Κοινωνικές Αντιστάσεις	Ε	7,5
5. Εφαρμοσμένη Χωρική Ανάλυση (δεν προσφέρεται για το έτος 2020-21)	Ε	7,5
6. Δημογραφικές Προκλήσεις και Προοπτικές	Ε	7,5
7. Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης με έμφαση στη Χωρική Οικονομετρία	Ε	7,5
8. Δια-εθνισμός και Ειδικά Θέματα Ανθρώπινης Γεωγραφίας	Ε	7,5

Γ' Εξάμηνο (χειμερινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ	30
Πρακτική Άσκηση	Ε	10
Σεμινάριο	Ε	10

Αναλυτική Περιγραφή Μαθημάτων στην Κατεύθυνση Β΄

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας στη Γεωγραφία

Διδάσκοντες

Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος, Καθηγητής
Γεώργιος Μαυρομάτης, Επίκουρος Καθηγητής
Παναγιώτης Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι ΜΦ την ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης της ερευνητικής διαδικασίας, με έμφαση στις σύγχρονες γεωγραφικές εφαρμογές. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί όταν οι ΜΦ αναπτύξουν ικανότητες: α) να διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα και να τα εντάσσουν στο θεωρητικό πλαίσιο, β) να επεξεργάζονται τα ερευνητικά ερωτήματα ώστε να οδηγούνται στις κατάλληλες τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και απεικόνισης δεδομένων και με τις οποίες εξοικειώνονται, γ) να συλλέγουν και να αναλύουν τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε πεδίου έρευνας και να αντλούν συμπεράσματα. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Θεμέλια της γεωγραφικής έρευνας. Σχεδιασμός και προετοιμασία της έρευνας. Συλλογή και ανάλυση ποσοτικών δεδομένων. Συλλογή και ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Πολυμεταβλητές αναλύσεις. Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Στρατηγικές συνδυασμού της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Χαρτογραφικές απεικονίσεις ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Προγραμματισμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση του Χώρου: Θεωρίες και Πρακτικές

Διδάσκων

Γεώργιος Βελεγράκης, Διδάκτωρ Γεωγραφίας

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι: i) να παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες, προσεγγίσεις, εργαλεία και θεσμοί του προγραμματισμού για την ανάπτυξη του χώρου, ii) να γίνει σε βάθος προσέγγιση και ανάλυση των χωρικών πολιτικών που αναπτύχθηκαν διαχρονικά στο ελληνικό πλαίσιο, iii) να μελετηθούν οι χωρικές «δεσμεύσεις» και «δυνατότητες» όπως αυτές προκύπτουν από το ευρωπαϊκό -αλλά και διεθνές- πλαίσιο, iv) να προσεγγιστεί συνολικά το ζήτημα της χωρικής ανάπτυξης -στο επίπεδο του προγραμματισμού- και συνεπακόλουθα αυτό της άνισης γεωγραφικής ανάπτυξης και χωροκοινωνικής δικαιοσύνης, v) να κατανοηθούν οι πολλαπλές και συσχετιζόμενες κλίμακες του προγραμματισμού και της ανάπτυξης του χώρου, vi) να προσεγγιστούν κριτικά οι πρακτικές τόσο του κράτους και των διεθνών οργανισμών - π.χ. ΕΕ, Παγκόσμια Τράπεζα, ΟΗΕ- όσο και των διαφόρων κοινωνικών ομάδων όπως αυτές εκφράζονται μέσα από την προσπάθεια «διεκδίκησης του χώρου», vii) να συζητηθεί η σχέση χωρικού προγραμματισμού κα περιβαλλοντικών ερωτημάτων με έμφαση στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής και viii) να παρουσιαστεί και σχολιαστεί η

χρήση νέων τεχνολογιών (με έμφαση στην εισαγωγή των μεγάλων δεδομένων) και η συμβολή τους στον προγραμματισμό του χώρου.

Γεωγραφίες της Παγκοσμιοποίησης

Διδάσκουσα

Σοφία Σκορδίλη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Η παγκοσμιοποίηση είναι ένα σύνθετο φαινόμενο. Επιδρά άμεσα στην οικονομία, την κοινωνία, τον πολιτισμό και την πολιτική, χωρίς αυτό να σημαίνει παράλληλα ότι είναι η μόνη κυρίαρχη δύναμη πίσω από ό,τι συντελείται. Το μάθημα στοχεύει στην κριτική παρουσίαση των θεωριών, των κεντρικών ζητημάτων και των αμφισβητήσεων γύρω από τα οποία περιστρέφεται η τρέχουσα συζήτηση για την παγκοσμιοποίηση από την σκοπιά της οικονομικής γεωγραφίας. Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζονται οι πρόσφατες εξελίξεις στο διεθνές ρυθμιστικό, θεσμικό και τεχνολογικό περιβάλλον, παρουσιάζονται οι μεγάλες αλλαγές στον παγκόσμιο χάρτη της ανάπτυξης και σχολιάζεται η διαπλοκή των παγκόσμιων με τις τοπικές διεργασίες.

Μεταναστευτική Πολιτική και Μεταναστευτικές Ροές

Διδάσκοντες

Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος, Καθηγητής

Αλεξάνδρα Τραγάκη, Καθηγήτρια

Γεώργιος Μαυρομαμάτης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στη μελέτη των διαφορετικών πτυχών του μεταναστευτικού φαινομένου στην Ευρώπη αλλά και γενικότερα στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Ειδικότερα επικεντρώνεται στην ανάλυση των στόχων και των μέτρων της Ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής καθώς επίσης και στη μελέτη των μεταναστευτικών ροών προς την Ευρώπη και τον αναπτυσσόμενο κόσμο, όπως διαμορφώνονται κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Ιστορία των μεταναστεύσεων στην Ευρώπη τον 20ό αιώνα. Θεωρίες της μετανάστευσης. Μεταναστευτικά μεγέθη και η επιστήμη των πληθυσμών. Η δημογραφική διάσταση της μετανάστευσης και το Κράτος Πρόνοιας. Παγκοσμιοποίηση, μετανάστευση και ανάπτυξη. Θεσμικές και πολιτικές διαστάσεις της μεταναστευτικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ευρωπαϊκά μοντέλα κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών. Το «νοτιο-ευρωπαϊκό» μοντέλο μετανάστευσης. Αξιολόγηση των μεταβολών στην ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική τις τελευταίες δεκαετίες. Πολιτικές για το άσυλο και τους πρόσφυγες. Μη-νόμιμη μετανάστευση, ξενοφοβία και συγκρούσεις στις κοινωνίες υποδοχής. Κυκλική μετανάστευση και δια-εθνικότητα.

Θεσμοί και Πολιτικές Ασφάλειας στον Ευρωπαϊκό Χώρο (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)

Διδάσκων

Γεώργιος Κρητικός, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο μαθήματος

Το μάθημα αυτό προσεγγίζει τη δημιουργία του ευρωπαϊκού κοινοτικού χώρου και την άσκηση πολιτικών ασφάλειας σε αυτόν. Χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη εξετάζεται η εξέλιξη και η δημιουργία της Ε.Ε. σε θεσμικό επίπεδο. Αναλύεται η λειτουργία και παραγωγή κοινοτικού χώρου σε θεσμικό επίπεδο το οποίο εκτείνεται σε μια περίοδο που ξεκινά από τις ιδέες και τα ρεύματα σκέψης πριν τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο έως και τη δημιουργία της Ε.Ε. Σε αυτό το πλαίσιο μελετάται η συγκρότηση του κοινωνικού και οικονομικού χώρου της Ε.Ο.Κ. και αργότερα της Ε.Ε. Το δεύτερο μέρος εστιάζει στην άσκηση πολιτικής ασφάλειας σε διάφορους τομείς άσκησης πολιτικής στην ΕΕ όπως η μετανάστευση, η διαχείριση κινδύνων, οι εθνικές διαφορές και η δημιουργία κλίματος ανασφάλειας στον ευρωπαϊκό χώρο. Μέσα σε αυτή την ενότητα θα επιχειρηθεί η προσέγγιση θεμάτων που άπτονται της έλλειψης ασφάλειας. Κοινωνική τρωτότητα, έθνος και εθνικές συγκρούσεις, πρόσφυγες και μετανάστες είναι κάποια από τα σχετικά θέματα. Τέλος η έννοια της ασφάλειας θα τεθεί στο πλαίσιο άσκησης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας στην Ε.Ε. Αναλύονται θέματα αφοπλισμού, όπλων μαζικής καταστροφής, προσανατολισμού της ελληνικής και ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής. Ερευνώνται θέματα κρίσεων και επίλυσής τους εστιάζοντας σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές ή και χώρους άσκησης αντίστοιχης πολιτικής. Παράλληλα η αξιολόγηση της Κ.Ε.Π.Α. τοποθετείται και σε συγκριτικό επίπεδο με το ρόλο που διαδραματίζουν σε αντίστοιχα θέματα άλλοι διεθνείς οργανισμοί (Ο.Η.Ε.) ή ηγεμονικές δυνάμεις.

Ζητήματα Ανισοτήτων και Κοινωνικού Διαχωρισμού στις Ευρωπαϊκές Πόλεις

Διδάσκων

Θωμάς Μαλούτας, Ομότιμος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος είναι η εξοικείωση των ΜΦ με τα σύγχρονα θεωρητικά ρεύματα και τις πρόσφατες εμπειρικές διερευνήσεις όσον αφορά τις κοινωνικοοικονομικές και χωρικές μεταβολές στις Ευρωπαϊκές και παγκόσμιες μητροπόλεις. Στο περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνονται οι μεταβολές αυτές στις Ευρωπαϊκές πόλεις μέσα στις συνθήκες παγκοσμιοποίησης και υπό το πρίσμα των ερμηνειών που προσφέρουν τα κυρίαρχα θεωρητικά υποδείγματα. Στο θεωρητικό κομμάτι του μαθήματος θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προσέγγιση του κοινωνικού διαχωρισμού στις πόλεις (urban segregation) από την εποχή της Σχολής του Σικάγου μέχρι τις μέρες μας. Στο πλαίσιο αυτό, θα συζητηθούν και οι διαδικασίες που χαρακτηρίζονται ως 'εξευγενισμός' (gentrification), οι οποίες βρίσκονται στο επίκεντρο των αστικών σπουδών εδώ και πολλά χρόνια. Θα συζητηθούν, επίσης, οι χωρικές κλίμακες ανάλυσης του κοινωνικού διαχωρισμού, με ιδιαίτερη έμφαση στη μικροκλίμακα, η οποία έχει σε μεγάλο βαθμό παραμεληθεί στη σχετική βιβλιογραφία. Όσον αφορά τη γεωγραφική επικέντρωση, το μάθημα αναφέρεται παραδοσιακά στα χαρακτηριστικά

του νοτιοευρωπαϊκού μητροπολιτικού χώρου, με επικέντρωση στις ελληνικές πόλεις και ιδιαίτερα την Αθήνα, χωρίς ωστόσο να παραγνωρίζεται ο αστικός χώρος στον υπόλοιπο κόσμο.

Κατά τη φετινή χρονιά θα υπάρξει σύνδεση με το ερευνητικό πρόγραμμα ISTOPOL (Ιστορίες Αθηναϊκών Πολυκατοικιών) που βρίσκεται σε εξέλιξη, υλοποιείται στο Χαροκόπειο και χρηματοδοτείται από το ΕΛΙΔΕΚ (Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας). Οι φοιτητές και φοιτήτριες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τα νέα ευρήματα, τις ερευνητικές μεθόδους και τους προβληματισμούς των ερευνητών/τριών στο πλαίσιο ενός ερευνητικού έργου που προσπαθεί να αναλύσει τις σχέσεις κοινωνικών ομάδων και κτισμένου περιβάλλοντος στη μικροκλίμακα της πόλης.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Αστική Ανάπτυξη και Πολιτικές Αναδιάρθρωσης

Διδάσκων

Πάυλος-Μαρίνος Δελλαδέτσιμας, Ομότιμος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των τρόπων με τους οποίους ζητήματα διεθνούς οικονομικού ανταγωνισμού επηρεάζουν τη ζωή και λειτουργία των πόλεων της Ευρώπης και πώς αυτές προσαρμόζονται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, αλλά και για την εκμετάλλευση των ευκαιριών που αναδεικνύονται από τη νέα δυναμική. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Αστικοποίηση και ανάπτυξη του αστικού χώρου στην Ευρώπη. Πολιτικές ρύθμισης και υιοθετούμενα συστήματα παρέμβασης στις ευρωπαϊκές πόλεις. Πολιτική κατοικίας. Πολιτική για το λιανικό εμπόριο. Χώροι γραφείων. Βιομηχανική ανάπτυξη. Πολιτική υποδομών. Πολιτική γης. Η δυναμική της κτηματαγοράς. Ανάλυση των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων στον αστικό χώρο της Ε.Ε. από ανταγωνιστικές επενδύσεις και αναδιարθρώσεις. Η Θεσμική δυναμική. Η Χωρική δυναμική (αλληλεπίδραση επιπέδων: τοπικό - περιφερειακό - εθνικό - ευρωπαϊκό). Η πολιτική της Ε.Ε. για τις πόλεις. Συγκριτική Ανάλυση Περιπτώσεων.

Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτικές

Διδάσκοντες

Παναγιώτης Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής

Σοφία Σκορδίλη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Η περιφερειακή ανάπτυξη έχει ως αντικείμενο την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη μιας περιφέρειας ή ενός συνόλου περιφερειών. Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζονται η ύπαρξη ή μη οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στον χώρο, η διαχρονική εξέλιξη αυτών των ανισοτήτων, ποιές είναι οι αιτίες που τις δημιουργούν και ποιες οι πολιτικές για την μείωση τους. Από τη δεκαετία 1980 και μετά έχει παρατηρηθεί μια θεαματική ενίσχυση του ενδιαφέροντος για ζητήματα περιφερειακής ανάπτυξης, σε βάρος της εθνικής ανάπτυξης. Το ενδιαφέρον αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η εμφάνιση νέου τύπου

προβλημάτων και ευκαιριών όπως, η εγκαθίδρυση της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς, η ανάπτυξη υπερεθνικών οργανισμών, η διεθνοποίηση των σχέσεων ανταγωνισμού και συνεργασίας, όχι αποκλειστικά σε εθνική αλλά και σε περιφερειακή βάση, έχουν προσανατολίσει τόσο τη θεωρητική συζήτηση όσο και την πολιτική στην περιφερειακή κλίμακα. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Εισαγωγή. Βασικές έννοιες. Μορφή και ένταση των περιφερειακών ανισοτήτων στην Ευρώπη των 27. Σχολιασμός της αξιοπιστίας των δεδομένων και καταλληλότητας των δεικτών που χρησιμοποιούνται σε επίσημα κείμενα της Ε.Ε. Η θεωρητική συζήτηση και η ανάγκη για άσκηση περιφερειακής πολιτικής. Περιφερειακή Πολιτική της Ε.Ε., η Πολιτική Συνοχής 2007-2013. Σύνδεση της θεωρητικής συζήτησης με συγκεκριμένες περιφέρειες της Ε.Ε. Μορφή και εξέλιξη των περιφερειακών ανισοτήτων στην Ελλάδα. Σύνθεση – Συζήτηση.

Ανάπτυξη και Αναδιάρθρωση της Ευρωπαϊκής Υπαιθρου

Διδάσκων

Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα αυτό προσφέρει πληρέστερη γνώση σχετικά με τις χωρικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των ανθρώπινων παραγωγικών δραστηριοτήτων με ιδιαίτερη έμφαση στην ύπαιθρο. Αναλύει τα κοινωνικοοικονομικά και χωρικά φαινόμενα που αναπτύσσονται στην ύπαιθρο και εξετάζει τη σημασία αλλά και το ρόλο της αγροτικής οικονομίας. Προσφέρει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ανάλυση της γεωργικής παραγωγικής δραστηριότητας με γνώμονα τη διατήρηση του περιβάλλοντος και τις εναλλακτικές μορφές απασχόλησης. Επικεντρώνεται στο περιεχόμενο των κοινωνικοοικονομικών και χωρικών σχέσεων αναδεικνύοντας το ρόλο των μετασχηματισμών και των διαδικασιών που έχουν σημαδέψει την ύπαιθρο. Επιτρέπει την κριτική θέαση και αναθεώρηση των ανθρώπινων δράσεων μέσα από την επικέντρωση στις χωρικές επιπτώσεις των παραγωγικών και καταναλωτικών δραστηριοτήτων. Βοηθά στον καλύτερο σχεδιασμό και την οργάνωση των κοινωνικών και οικονομικών δράσεων και στην ανάλυση των επιπτώσεων των εφαρμοζόμενων πολιτικών στην ύπαιθρο. Σκιαγραφεί υποδείγματα μιας βελτιωμένης διαχείρισης των διαφορετικών παραγωγικών δραστηριοτήτων σε σχέση με την αειφορική ανάπτυξη του αγροτικού χώρου. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Κατανόηση της έννοιας της ανάπτυξης της υπαίθρου. Χαρακτηριστικά της πορείας ανάπτυξης της υπαίθρου στην Ευρώπη. Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης. Σημασία και ρόλος της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) για τη διατήρηση και την αναδιάρθρωση της γεωργίας και της υπαίθρου. Ο δεύτερος πυλώνας της Κ.Α.Π.: πολιτική αγροτικής ανάπτυξης. Χωρικές ανισότητες στην ύπαιθρο. Μετρήσιμοι και μη-μετρήσιμοι παράγοντες που επιδρούν στην ανάπτυξη και αναδιάρθρωση της υπαίθρου. Καινοτομία, επιχειρηματικότητα και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κοινωνική ενσωμάτωση και κοινωνικός αποκλεισμός. Μορφές κοινωνικής συμμετοχής και κοινωνικό κεφάλαιο. Ομάδες συμφερόντων, Μ.Κ.Ο., περιβαλλοντικά συμφέροντα και νέες προκλήσεις για το χωρικό σχεδιασμό της υπαίθρου. Δίκτυα πολιτικής και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στη σύγχρονη Ευρωπαϊκή ύπαιθρο.

Τοπική Βιώσιμη Ανάπτυξη: Προγράμματα και Κοινωνικές Αντιστάσεις

Διδάσκοντες

Καλλιόπη Σαπουντζάκη, Καθηγήτρια

Κωστής Χατζημιχάλης, Ομότιμος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει τις δυνατότητες και τους περιορισμούς που έχουν/αντιμετωπίζουν οι φορείς και οι κάτοικοι συγκεκριμένων τόπων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα για να προγραμματίσουν τη τοπική οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Δίνεται έμφαση σε εφαρμοσμένες τοπικές δράσεις και προγράμματα που είχαν θετικά αποτελέσματα. Έμφαση δίνεται επίσης στα τοπικά κινήματα πολιτών που είτε αντιστέκονται προστατεύοντας τοπικούς πόρους, είτε προχωρούν σε θετικές δράσεις στα πλαίσια μιας κοινωνικής οικονομίας. Πρόσθετη επιδίωξη του μαθήματος είναι να συσχετίσει την τοπική οικονομική ανάπτυξη με τη βιώσιμη ανάπτυξη και να περιγράψει τις δυνατότητες/περιορισμούς που έχουν οι δράσεις για βιώσιμη ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο. Επίσης να δώσει θεωρητικές και κυρίως πρακτικές γνώσεις στους/ις ΜΦ που τους/ις βοηθούν στην κατανόηση των προβλημάτων ΤΑ και τους/ις προετοιμάζουν για συμμετοχή σε ομάδες που εκπονούν σχέδια τοπικών παρεμβάσεων και Τοπικά Αναπτυξιακά Προγράμματα (ΤΑΠ). Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης γενικά και οι αντιφάσεις της. Σύγχρονες δυναμικές πρακτικές ΤΑ και ο χωρικός καταμερισμός της εργασίας. Οι διαφορές μεταξύ *ανάπτυξης ενός τόπου* και *ανάπτυξης σε ένα τόπο*. Η τοπική βιωσιμότητα σε αντιπαράθεση με τον νεοφιλελευθερισμό, «Agenda 21», Χάρτα Aalborg και οι Οδηγίες της ΕΕ. Εθνικές και Ευρωπαϊκές πολιτικές ΤΑ. Τοπική Αυτοδιοίκηση, ΜΚΟ και Τοπική Διακυβέρνηση. Άτυπη οικονομία, ευελιξία και τοπικές αγορές εργασίας. Τοπικά κινήματα πολιτών, κοινωνικές αντιστάσεις και θετικές πρωτοβουλίες. Τι είναι η τοπική κοινωνική οικονομία. Πως οργανώνεται ένα ΤΑΠ και παραδείγματα «καλών πρακτικών» και «αδιεξόδων». ΤΑ και κοινωνική αναπαραγωγή σε συνθήκες λιτότητας και κρίσης του κράτους πρόνοιας σε Ελλάδα και Ε.Ε.

Εφαρμοσμένη Χωρική Ανάλυση

(δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)

Διδάσκουσα

Αλεξάνδρα Τραγάκη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση με τις ποσοτικές μεθόδους ανάλυσης γεωγραφικών δεδομένων και την πρακτική εφαρμογή των μεθόδων αυτών. Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση των δεξιοτήτων στη χρήση στατιστικών πακέτων, όπως R και Geoda. Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται παρουσίαση ειδικών θεμάτων περιγραφικής στατιστικής (εξερευνητική ανάλυση)-εκτίμησης συγκέντρωσης – διασποράς δραστηριοτήτων στον χώρο, μέθοδοι

απόκλισης/ συμμετοχής (και στατιστικές διαφοροποιήσεις της), υποδείγματα σύγκλισης – απόκλισης, συντελεστές εξειδίκευσης και συντελεστές συμμετοχής. Στο δεύτερο μέρος διδάσκονται οι έννοιες της χωρικής αυτοσυσχέτισης, ο έλεγχος πολυσυγγραμικότητας και η παλινδρόμηση ως μέθοδος ερμηνευτικής ανάλυσης δεδομένων. Στο τέλος του μαθήματος γίνεται μια παρουσίαση προχωρημένων μεθόδων γεωστατιστικής.

Δημογραφικές Προκλήσεις και Προοπτικές

Διδάσκουσα

Αλεξάνδρα Τραγάκη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στην ανάδειξη της σημασίας του δημογραφικού παράγοντα στη διαμόρφωση των Ευρωπαϊκών πολιτικών (π.χ. πολιτικών απασχόλησης, εκπαίδευσης, μετανάστευσης). Αναλύονται οι ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές και εξετάζεται επίσης η επίδρασή τους στους δημογραφικούς δείκτες των κρατών-μελών. Περιεχόμενα του μαθήματος: Εισαγωγή στη Δημογραφία - Μέθοδοι - Δείκτες - Εργαλεία. Η Δημογραφική κατάσταση στην ΕΕ, εσωτερικές διαφοροποιήσεις. Η Δημογραφική θέση της ΕΕ στον κόσμο, σύγκριση με Βόρεια Αμερική, Αφρική, Ασία. Οι προκλήσεις που συνεπάγονται από τις διαφορές. Δημογραφία και Οικονομία. Δημογραφικές εξελίξεις και Αγορά Εργασίας. Πολιτικές Απασχόλησης. Δημογραφία και Εκπαίδευση. Δημογραφικές Εξελίξεις και Μετανάστευση. Δημογραφία και Ασφάλεια. Δημογραφία και περιβάλλον. Η επίδραση της κρίσης στους δημογραφικούς δείκτες - Η κρίση ως παράγοντας διαμόρφωσης πολιτικών. Προοπτικές για το Μέλλον –Εναλλακτικά Σενάρια. Ειδικά Θέματα.

Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης με έμφαση στη Χωρική Οικονομετρία

Διδάσκων

Παναγιώτης Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η παρουσίαση των βασικών εργαλείων, δηλαδή των εννοιών, των μεθόδων και των τεχνικών, για την εμπειρική διερεύνηση περιφερειακών και χωρικών φαινομένων. Για το λόγο αυτόν, παρουσιάζεται ένας μεγάλος αριθμός στατιστικών και οικονομετρικών τεχνικών για την περιγραφή, ανάλυση και μοντελοποίηση χωρικών δεδομένων, δίνοντας έμφαση σε τεχνικές χωρικής οικονομετρίας. Για την εμβριθή κατανόηση των παραπάνω ζητημάτων χρησιμοποιούνται εφαρμογές και δεδομένα από τον "πραγματικό κόσμο". Στο τέλος του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει: 1) Να κατανοεί, σε βάθος, το ρόλο και τη σπουδαιότητα των μεθόδων που παρουσιάστηκαν για την εξέταση κοινωνικό-οικονομικών φαινομένων με χωρική διάσταση. 2) Να έχει εξοικειωθεί με τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Περιφερειακής Ανάλυσης και της Χωρικής Οικονομετρίας. 3) Να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες, κάθε φορά, μεθόδους και τεχνικές, να ερμηνεύει τα αποτελέσματα και να γνωρίζει τους περιορισμούς. Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: Εισαγωγή στην Περιφερειακή Ανάλυση - Δείκτες Περιφερειακής Ειδίκευσης/Συγκέντρωσης - Η μέθοδος «Shift-Share» και «spatial

Shift-Share» - Περιφερειακοί Πολλαπλασιαστές / Πίνακες Εισροών-Εκροών - Σύνθετοι Δείκτες - Εισαγωγή στην Οικονομετρία (Υποθέσεις, Εξειδίκευση γραμμικού πολλαπλού υποδείγματος, Διαστρωματικά Δεδομένα και Δεδομένα Πάνελ, Επιλογή Μεταβλητών, Εφαρμογές) - Εισαγωγή στη Χωρική Οικονομετρία (Μέθοδοι, μήτρες χωρικών σταθμίσεων, Διαγνωστικοί Έλεγχοι, Εφαρμογές) - Ειδικά Θέματα Χωρικής Οικονομετρίας (τεχνικές δεδομένων πάνελ, υποδείγματα κατά ομάδες).

Δια-εθνισμός και Ειδικά Θέματα Ανθρώπινης Γεωγραφίας

Διδάσκων

Γεώργιος Μαυρομμάτης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Η έννοια του δια-εθνισμού προέκυψε τη δεκαετία του 1990 με σκοπό να προσπαθήσει να εστιάσει και να διερευνήσει τις ζωές των μεταναστών και άλλων διασπορικών πληθυσμών, οι οποίες μοιραζόντουσαν μεταξύ διαφορετικών γεωγραφικών χώρων και τόπων. Με την πάροδο του χρόνου, η έννοια του δια-εθνισμού άρχισε να χρησιμοποιείται με έναν ευρύτερο τρόπο προκειμένου να διερευνηθούν φαινόμενα ροής και μεταφοράς ιδεών, εμπορευμάτων, πληθυσμών, τεχνολογίας, ιδεολογιών, ταυτοτήτων, εικόνων κτλ., τα οποία ξεπερνούσαν τα στενά όρια του έθνους-κράτους ή του πολυεθνικού κράτους. Σε ένα βαθμό, η έννοια του δια-εθνισμού έγινε το αφηρημένο συνώνυμο διαδικασιών οικονομικής, πολιτισμικής, πολιτικής παγκοσμιοποίησης. Το συγκεκριμένο μάθημα προσπαθεί να εξετάσει τους τρόπους με τους οποίους η δια-εθνική θεωρία (ή το δια-εθνικό παράδειγμα) εισχώρησε στη γεωγραφία, και ειδικότερα σε τομείς της ανθρώπινης γεωγραφίας, προκειμένου να ερμηνεύσει τον περίπλοκο, αλληλένδετο και αντιφατικό κόσμο των τελευταίων τριών δεκαετιών. Ακολουθως, οι διαλέξεις του μαθήματος δομούνται σε σχέση με διαφορετικές πτυχές της ανθρώπινης γεωγραφίας και μεταξύ άλλων αναφέρονται στις δια-εθνικές οικονομίες, δια-εθνικές μετακινήσεις πληθυσμών, δια-εθνικές ταυτότητες και κοινότητες, δια-εθνικές σχέσεις και κουλτούρες, δια-εθνική πολιτική και κοινωνία των πολιτών κτλ. Βασικό αξίωμα του μαθήματος είναι η παραδοχή ότι καθώς η έννοια του δια-εθνισμού αναφέρεται στη διάτρητη φύση των εθνικών συνόρων ουσιαστικά αποτελεί μια κατεξοχήν γεωγραφική θεωρητική και εμπειρική ενασχόληση. Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: Ορίζοντας την έννοια του διαεθνισμού. Διαεθνισμός και ανθρώπινη κλίμακα. Ορίζοντας την παγκοσμιοποίηση ως μια διττή διαδικασία που συντελείται από 'επάνω' και από 'κάτω'. Θεωρίες δικτύων. Νεοφιλελευθερισμός. Περιγράφοντας την πολιτική οικονομία του τώρα. Διαεθνικές πόλεις και δίκτυα πόλεων. Μετανάστευση, διαεθνικές κοινότητες και ταυτότητες. Διπλή υπηκοότητα και διαεθνισμός. Διαεθνική ένταξη. Διαεθνικά κοινωνικά κινήματα και παγκόσμια κοινωνία πολιτών. Διαεθνικές προκλήσεις: Παγκόσμια τρομοκρατία. Η διαλεκτική εικόνα του διαεθνισμού: εθνικισμός και μισαλλοδοξία.

Κατεύθυνση Γ': ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Α' Εξάμηνο (χειμερινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
1. Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας στη Γεωγραφία	Υ	7,5
2. Εφαρμοσμένη Ανάλυση Γεωγραφικών Δεδομένων με την Αξιοποίηση ΓΣΠ	Υ	7,5
3. Ειδικά Θέματα Τηλεπισκόπησης	Υ	7,5
4. Χωρικές Βάσεις Δεδομένων	Υ	7,5

Β' Εξάμηνο (εαρινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
1. Ερευνητικά Θέματα στη Γεωπληροφορική (Σεμινάριο)	Υ	7,5
2. Προγραμματισμός Ανάλυσης Χωρικών Δεδομένων (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)	Ε	7,5
3. Γεωμοντελοποίηση	Ε	7,5
4. Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στη Διαχείριση Καταστροφών	Ε	7,5
5. Εφαρμοσμένη Χωρική Ανάλυση (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)	Ε	7,5
6. Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης με έμφαση στη Χωρική Οικονομετρία	Ε	7,5
7. Ειδικά Θέματα Εφαρμοσμένης Γεωπληροφορικής στο Γεωπεριβάλλον	Ε	7,5

Γ' Εξάμηνο (χειμερινό)

	Κατηγορία μαθήματος	ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ	30
Πρακτική Άσκηση	Ε	10
Σεμινάριο	Ε	10

Αναλυτική Περιγραφή Μαθημάτων στην Κατεύθυνση Γ'

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας στη Γεωγραφία

Διδάσκοντες

Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος, Καθηγητής
Γεώργιος Μαυρομμάτης, Επίκουρος Καθηγητής
Παναγιώτης Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι ΜΦ την ικανότητα σχεδιασμού και υλοποίησης της ερευνητικής διαδικασίας, με έμφαση στις σύγχρονες γεωγραφικές εφαρμογές. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί όταν οι ΜΦ αναπτύξουν ικανότητες: α) να διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα και να τα εντάσσουν στο θεωρητικό πλαίσιο, β) να επεξεργάζονται τα ερευνητικά ερωτήματα ώστε να οδηγούνται στις κατάλληλες τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και απεικόνισης δεδομένων και με τις οποίες εξοικειώνονται, γ) να συλλέγουν και να αναλύουν τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε πεδίου έρευνας και να αντλούν συμπεράσματα. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Θεμέλια της γεωγραφικής έρευνας. Σχεδιασμός και προετοιμασία της έρευνας. Συλλογή και ανάλυση ποσοτικών δεδομένων. Συλλογή και ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Πολυμεταβλητές αναλύσεις. Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Στρατηγικές συνδυασμού της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Χαρτογραφικές απεικονίσεις ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Εφαρμοσμένη Ανάλυση Γεωγραφικών Δεδομένων με την Αξιοποίηση ΣΓΠ

Διδάσκων

Χρίστος Χαλκιάς, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στο μάθημα αυτό αναπτύσσονται θεωρητικές έννοιες και πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται για την ανάλυση γεωγραφικών φαινομένων με την αξιοποίηση των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών. Για την επίτευξη αυτού του στόχου εκπονούνται ασκήσεις οι οποίες στοχεύουν στην εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων για την ανάλυση γεωγραφικών φαινομένων μέσα από πρακτικές εφαρμογές στις οποίες αξιοποιείται η Γεωπληροφορική. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι Μ.Φ. είναι σε θέση να διαχειρίζονται και να κατασκευάζουν ποικίλες μορφές χωρικών δεδομένων, να καθορίζουν στρατηγικές μοντελοποίησης και αναλυτικές διαδικασίες διαχείρισης γεωγραφικών δεδομένων, να εκτελούν τεχνικές χωρικής ανάλυσης με χρήση Σ.Γ.Π. καθώς και να εκτιμούν την αποτελεσματικότητά τους. Ενδεικτικά το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει την παρακάτω θεματολογία: Εμβάθυνση στα Σ.Γ.Π., χωρικά μοντέλα δεδομένων, χωρικοί μετασχηματισμοί, εξελιγμένες μέθοδοι εισαγωγής δεδομένων, εξελιγμένη απεικόνιση και ανάλυση του αναγλύφου, αναγνώριση χωρικών προτύπων, μοντελοποίηση με τη χρήση ψηφιδωτού μοντέλου, Map Algebra, χωρικά συστήματα υποστήριξης αποφάσεων και Σ.Γ.Π., το μοντέλο της αναλυτικής ιεράρχησης, μοντελοποίηση με χαρτογραφική υπέρθεση, Σ.Γ.Π. και ανάλυση δικτύων, χωρική

στατιστική με χρήση Σ.Γ.Π., οπτικοποίηση δεδομένων ως εργαλείο χωρικής ανάλυσης, ανάπτυξη εφαρμογών - αξιοποίηση λογισμικών Σ.Γ.Π.

Ειδικά Θέματα Τηλεπισκόπησης

Διδάσκων

Ισαάκ Παρχαρίδης, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για βασικές και εξειδικευμένες τεχνικές επεξεργασίας και ανάλυσης δορυφορικών δεδομένων όλων των τύπων (οπτικά και ραντάρ). Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Γεωμετρικές και ραδιομετρικές βελτιώσεις δορυφορικών εικόνων πολύ υψηλής διακριτικής ικανότητας. Επεξεργασία εικόνων ραντάρ. Μίξη εικόνων (πολυφασματικά με πανχρωματικά και οπτικά πολυφασματικά με ραντάρ). Δημιουργία ψηφιακών μοντέλων αναγλύφου από οπτικά και ραντάρ όργανα καταγραφής. Τεχνικές ταξινόμησης. Τεχνικές "εξόρυξης" δεδομένων. Δημιουργία διαχρονικών σύνθετων εικόνων. Συμβολομετρία και διαφορική συμβολομετρία ραντάρ. Άσκηση ερμηνείας δεδομένων στο πεδίο.

Χωρικές Βάσεις Δεδομένων

Εξωτερικός Διδάσκων

Αναστάσιος Ζαφειρόπουλος, Δρ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα εισάγει τους Μ.Φ. στις έννοιες των χωρικών βάσεων δεδομένων, ενώ τους εξοικειώνει με εξειδικευμένες τεχνικές διαχείρισης γεωγραφικής πληροφορίας. Μέσω μιας σειράς θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων, επιχειρείται η απόκτηση γνώσεων στην ερευνητική περιοχή των χωρικών βάσεων δεδομένων και των γεωγραφικών πληροφοριακών συστημάτων. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν κατανοήσει τα βασικά βήματα σχεδίασης και υλοποίησης χωρικών βάσεων δεδομένων και θα έχουν λάβει γνώση των εξειδικευμένων δυνατοτήτων των λογισμικών πακέτων PostgreSQL/PostGIS, QGIS και GeoServer. Η βασική θεματολογία του μαθήματος αφορά:

- Ενδεικτικές εφαρμογές γεωγραφικών πληροφοριακών συστημάτων και χωρικών βάσεων δεδομένων.
- Θεωρία σχεσιακών βάσεων δεδομένων, τεχνικών μοντελοποίησης και διασύνδεσης δεδομένων.
- Εκμάθηση της γλώσσας προγραμματισμού για διαχείριση δεδομένων SQL.
- Ενσωμάτωση χωρικών δεδομένων στις βάσεις δεδομένων και σχετικά μοντέλα αναπαράστασης.
- Ευρετήρια χωρικών δεδομένων και συστήματα διαχείρισης χωρικών βάσεων δεδομένων.
- Εφαρμογές και χρήση εργαλείων PostgreSQL/PostGIS, QGIS και GeoServer.
- Διαχείριση χωρικών δεδομένων με χρήση Python.

- Οργάνωση, Επεξεργασία και Οπτικοποίηση χωρικών δεδομένων σε περιβάλλον Διαδικτύου.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ερευνητικά Θέματα στη Γεωπληροφορική (Σεμινάριο)

Εισηγητές

Προσκεκλημένοι εξωτερικοί ομιλητές (Συντονιστές: *Χρίστος Χαλκιάς, Καθηγητής, Ισαάκ Παρχαρίδης, Καθηγητής, Γεώργιος Πετρόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής)*

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το Σεμινάριο αυτό διεξάγεται σε εβδομαδιαία βάση. Σε αυτό, τόσο τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος όσο και εξωτερικοί διδάσκοντες παρουσιάζουν τα «ανοικτά» ερευνητικά ζητήματα στην περιοχή της διαχείρισης και ανάλυσης γεωγραφικών δεδομένων με την αξιοποίηση της Γεωπληροφορικής. Εκτός από τον καθαρά εκπαιδευτικό χαρακτήρα του, το σεμινάριο αυτό στοχεύει επιπρόσθετα και στην υποστήριξη των σπουδαστών στην επιλογή του θέματος που θα εκπονήσουν στο 3ο εξάμηνο των σπουδών τους. Η θεματολογία του σεμιναρίου παρακολουθεί τις διεθνείς τάσεις και τη σχετική έρευνα. Ενδεικτικά, αναφέρονται παρακάτω σύγχρονα αντικείμενα που έχουν παρουσιαστεί στο πλαίσιο του σεμιναρίου:

- Έμπειρα Συστήματα και Ταξινόμηση Δορυφορικών εικόνων,
- Σύγχρονα Συστήματα Γεωδαιτικού Εντοπισμού και Πεδία Εφαρμογών
- Συστήματα Πληροφόρησης με Βάση τη Θέση (LBS)
- Βάσεις Δεδομένων Κινούμενων Αντικειμένων και Διαχείριση Τροχιών (trajectories)
- Μοντέλα Διαχείρισης Υδατικών Συστημάτων
- Λογισμικά ΓΠΣ και Χαρτογραφίας Ανοικτού κώδικα - Οι σύγχρονες τάσεις στη Γεωπληροφορική
- Η μεθοδολογία της Σταθμισμένης Γεωγραφικής Παλινδρόμησης,
- Σημασιολογία και Οντολογίες Γεωχωρικών Εννοιών
- Τεχνητά νευρωνικά δίκτυα και εφαρμογές στη Γεωπληροφορική
- Εφαρμογές ψηφιδωτών αυτομάτων (Cellular Automata) στη Γεωγραφία
- Εφαρμογές Γεωπληροφορικής για το χωρικό σχεδιασμό
- Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών και Γεωγραφία της Υγείας
- Ανάλυση Τοπίου (φυσικού και αστικού) με την αξιοποίηση της Γεωπληροφορικής.

Προγραμματισμός Ανάλυσης Χωρικών Δεδομένων

(δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)

Διδάσκων

Σταμάτης Καλογήρου, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στην εμβάθυνση της γνώσης στην πληροφορική και πιο συγκεκριμένα στο στατιστικό προγραμματισμό για την ανάλυση χωρικών δεδομένων που απαιτεί η επιστήμη της γεωγραφίας και η γεωπληροφορική. Στο θεωρητικό

κομμάτι εισάγονται οι έννοιες του αντικειμενοστραφούς προγραμματισμού, μία σύγχρονη γλώσσα στατιστικού προγραμματισμού, η R και το περιβάλλον RStudio, καθώς και βιβλιοθήκες εργαλείων για GIS και χωρική ανάλυση. Δίνεται έμφαση σε βιβλιοθήκες διαχείρισης γεωγραφικών δεδομένων ώστε να αναπτυχθεί η δυνατότητα δημιουργίας εφαρμογών γεωπληροφορικής. Στο εργαστηριακό τμήμα του μαθήματος γίνεται εξοικείωση με τη γλώσσα προγραμματισμού R και αναπτύσσονται διάφορες εφαρμογές που αναλύουν και οπτικοποιούν χωρικά δεδομένα. Επίσης αναπτύσσεται κώδικας χαρτογράφησης γεωγραφικών δεδομένων καθώς και κείμενα με χρήση της γλώσσας τεκμηρίωσης R Markdown. Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να: 1) Έχει κατανοήσει τι είναι αντικειμενοστραφής προγραμματισμός και τι είναι οι βιβλιοθήκες εργαλείων για την διαχείριση χωρικών δεδομένων σε μια γλώσσα προγραμματισμού. 2) Έχει κατανοήσει σαφώς τα θεωρητικά και πρακτικά προβλήματα που αφορούν στην ανάπτυξη λογισμικού και τις εφαρμογές πληροφορικής. 3) Έχει μια γενική εικόνα της σύγχρονης τάσης για χρήση εργαλείων ανάπτυξης εφαρμογών γεωπληροφορικής με χρήση λογισμικού που είναι δωρεάν ή ανοιχτού κώδικα. 4) Είναι σε θέση να δημιουργεί απλές εφαρμογές (λογισμικό) με τη γλώσσα προγραμματισμού R. 5) Έχει εξοικειωθεί με την διαδικασία υλοποίησης απλών εφαρμογών γεωπληροφορικής σε ερευνητικό επίπεδο και στην βιομηχανία λογισμικού. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Εισαγωγή στον αντικειμενοστραφή προγραμματισμό. Η αναπαράσταση οντοτήτων στον αντικειμενοστραφή προγραμματισμό. Διαχείριση αντικειμένων: χαρακτηριστικά και συμπεριφορές. Βασικές γνώσεις προγραμματισμού. Τύποι και Δομές Δεδομένων, Πίνακες και Αρχεία. Το περιβάλλον εργασίας RStudio. Το πακέτο lctools. Η βιβλιοθήκη οπτικοποίησης ggplot. Οι σύγχρονες τάσεις προγραμματισμού με γλώσσες ανοιχτού κώδικα.

Γεωμοντελοποίηση

Διδάσκων

Πέτρος Κατσαφάδος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στα πεδία των αριθμητικών μεθόδων και της προσομοίωσης. Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής αναμένεται να γνωρίζει βασικές αλγεβρικές πράξεις πινάκων, σχήματα παρεμβολής καθώς και σύγχρονες μεθόδους προσομοίωσης. Σχεδιάστηκε επίσης ώστε να παρέχει εξοικείωση στη MATLAB καθώς και στο πακέτο mapping toolbox. Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις με τους φοιτητές να δουλεύουν κυρίως πάνω σε αριθμητικά προβλήματα με τη MATLAB. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Εισαγωγή στο περιβάλλον του λογισμικού της MATLAB. Περιγραφή βασικών λειτουργιών και δυνατοτήτων του λογισμικού. Βασικές αρχές και τεχνικές άλγεβρας πινάκων. Δημιουργία συναρτήσεων και χρήση συναρτήσεων βιβλιοθήκης στη MATLAB. Οπτικοποίηση δεδομένων. Παραδείγματα συναρτήσεων γραφικής απεικόνισης όπως line graphs, scatter plots, bar plots και area graphs. Μέθοδοι παρεμβολής. Μέθοδος ελαχίστων τετραγώνων και χωρική παρεμβολή. Ανάλυση πλεγματικών πεδίων. Mesh και contour plots. Εφαρμογές αριθμητικών μεθόδων προσομοίωσης και αρχές μαθηματικής μοντελοποίησης.

Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στη Διαχείριση Καταστροφών

Διδάσκοντες

Ισαάκ Παρχαρίδης, Καθηγητής

Χρίστος Χαλκιάς, Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις μεθοδολογίες αξιοποίησης της Γεωπληροφορικής (Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, Τηλεπισκόπηση, GPS) σε θέματα Διαχείρισης Καταστροφών. Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Διαστημικά συστήματα παρακολούθησης γης: Υφιστάμενα συστήματα. Εφαρμογές στη διαχείριση των φυσικών-τεχνολογικών κινδύνων. Χαρτογράφηση, παρακολούθηση, πρόβλεψη, εκτίμηση ζημιών με τη χρήση των διαστημικών δεδομένων παρακολούθησης της γης στα πλαίσια της πρόληψης και μείωσης επιπτώσεων. Εφαρμογές στην προετοιμασία και την ανάπτυξη συστημάτων προειδοποίησης καθώς και την απόκριση, ανακούφιση και επανασχεδιασμό. Εκτίμηση επιχειρησιακών δυνατοτήτων των διαφόρων δεδομένων ανά φάση διαχείρισης. Ασκήσεις με βάση την εμπειρία χρήσης των δορυφορικών δεδομένων σε συμβάντα του παρελθόντος καθώς και με βάση πιθανά σενάρια. Εισαγωγή στα Συστήματα Παγκόσμιου Εντοπισμού Θέσης (GPS). Χρήση τους στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών και εφαρμογές. Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα. Γενικές αρχές των Γ.Π.Σ.. Ολοκλήρωση, οπτικοποίηση, ανάλυση γεωγραφικών δεδομένων. Παραδείγματα χρήσης Γ.Π.Σ. στην παρακολούθηση και αποτίμηση καταστροφών. Μοντέλα πρόβλεψης /προσομοίωσης φυσικών καταστροφών με την αξιοποίηση Γ.Π.Σ.. Ο ρόλος του χάρτη και της χαρτογράφησης στη διαχείριση φυσικών καταστροφών. Ασκήσεις διαχείρισης φυσικών καταστροφών με τη χρήση λογισμικού Γ.Π.Σ.

Εφαρμοσμένη Χωρική Ανάλυση (δεν προσφέρεται για το έτος 2021-22)

Διδάσκουσα

Αλεξάνδρα Τραγάκη, Καθηγήτρια

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση με τις ποσοτικές μεθόδους ανάλυσης γεωγραφικών δεδομένων και την πρακτική εφαρμογή των μεθόδων αυτών. Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση των δεξιοτήτων στη χρήση στατιστικών πακέτων, όπως R και Geoda. Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται παρουσίαση ειδικών θεμάτων περιγραφικής στατιστικής (εξερευνητική ανάλυση)-εκτίμησης συγκεντρώσης – διασποράς δραστηριοτήτων στον χώρο, μέθοδοι απόκλισης/συμμετοχής (και στατιστικές διαφοροποιήσεις της), υποδείγματα σύγκλισης – απόκλισης, συντελεστές εξειδίκευσης και συντελεστές συμμετοχής. Στο δεύτερο μέρος διδάσκονται οι έννοιες της χωρικής αυτοσυσχέτισης, ο έλεγχος πολυσυγγραμικότητας και η παλινδρόμηση ως μέθοδος ερμηνευτικής ανάλυσης δεδομένων. Στο τέλος του μαθήματος γίνεται μια παρουσίαση προχωρημένων μεθόδων γεωστατιστικής.

Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης με έμφαση στη Χωρική Οικονομετρία

Διδάσκων

Παναγιώτης Αρτελάρης, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η παρουσίαση των βασικών εργαλείων, δηλαδή των εννοιών, των μεθόδων και των τεχνικών, για την εμπειρική διερεύνηση περιφερειακών και χωρικών φαινομένων. Για το λόγο αυτόν, παρουσιάζεται ένας μεγάλος αριθμός στατιστικών και οικονομετρικών τεχνικών για την περιγραφή, ανάλυση και μοντελοποίηση χωρικών δεδομένων, δίνοντας έμφαση σε τεχνικές χωρικής οικονομετρίας. Για την εμβριθή κατανόηση των παραπάνω ζητημάτων χρησιμοποιούνται εφαρμογές και δεδομένα από τον "πραγματικό κόσμο". Στο τέλος του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει: 1) Να κατανοεί, σε βάθος, το ρόλο και τη σπουδαιότητα των μεθόδων που παρουσιάστηκαν για την εξέταση κοινωνικό-οικονομικών φαινομένων με χωρική διάσταση. 2) Να έχει εξοικειωθεί με τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Περιφερειακής Ανάλυσης και της Χωρικής Οικονομετρίας. 3) Να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες, κάθε φορά, μεθόδους και τεχνικές, να ερμηνεύει τα αποτελέσματα και να γνωρίζει τους περιορισμούς. Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής: Εισαγωγή στην Περιφερειακή Ανάλυση - Δείκτες Περιφερειακής Ειδίκευσης/Συγκέντρωσης - Η μέθοδος «Shift-Share» και «spatial Shift-Share» - Περιφερειακοί Πολλαπλασιαστές / Πίνακες Εισροών-Εκροών - Σύνθετοι Δείκτες - Εισαγωγή στην Οικονομετρία (Υποθέσεις, Εξειδίκευση γραμμικού πολλαπλού υποδείγματος, Διαστρωματικά Δεδομένα και Δεδομένα Πάνελ, Επιλογή Μεταβλητών, Εφαρμογές) - Εισαγωγή στη Χωρική Οικονομετρία (Μέθοδοι, μήτρες χωρικών σταθμίσεων, Διαγνωστικοί Έλεγχοι, Εφαρμογές) - Ειδικά Θέματα Χωρικής Οικονομετρίας (τεχνικές δεδομένων πάνελ, υποδείγματα κατά ομάδες).

Ειδικά Θέματα Εφαρμοσμένης Γεωπληροφορικής στο Γεωπεριβάλλον

Διδάσκων

Γεώργιος Π. Πετρόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής

Στόχος και περιεχόμενο του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εμβάθυνση των ΜΦ στην απόκτηση γνώσεων και τεχνικών δεξιοτήτων σχετικά με την χρήση των τεχνολογιών Γεωπληροφορικής (Τηλεπισκόπηση, ΓΠΣ, GPS, δεδομένα μετρήσεων πεδίου) και των πρακτικών εφαρμογών αυτών στο γεωπεριβάλλον. Ενδεικτικά, στο περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνεται μέρος της παρακάτω θεματολογίας: Προγραμματισμός στην ανάλυση χωρικών δεδομένων, ατμοσφαιρική διόρθωση γεωχωρικών δεδομένων, εξελιγμένες μέθοδοι χαρτογράφησης και παρακολούθησης χωροχρονικών μεταβολών παραμέτρων γεωπεριβάλλοντος, συνδυαστική χρήση γεωχωρικών δεδομένων & μαθηματικών μοντέλων, ανάλυση ευαισθησίας παραμέτρων, ειδικά θέματα υπερφασματικής Τηλεπισκόπησης, συλλογή και επεξεργασία δεδομένων ΣΜΗΕΑ και/ή LiDAR, spatiotemporal gapfilling, webGIS, google earth engine εφαρμογές.

Κάποιοι εκ των παραπάνω ενοτήτων καλύπτονται και μέσα από σεμινάρια τα οποία διοργανώνονται ως μέρος του μαθήματος. Εκτός από τον καθαρά εκπαιδευτικό χαρακτήρα του, το μάθημα αυτό στοχεύει επιπρόσθετα και στην υποστήριξη των ΜΦ

στην επιλογή του θέματος διπλωματικής εργασίας που θα εκπονήσουν στο 3ο εξάμηνο των σπουδών τους.

6. Διδακτικό προσωπικό του ΠΜΣ

6Α. Μέλη ΔΕΠ

Παναγιώτης Αρτελάρης

Επίκουρος Καθηγητής

Γραφείο 4.1 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 2109549260, e-mail: partelar@hua.gr

Είναι εκλεγμένος Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Γεωγραφίας (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο) και εξωτερικός συνεργάτης στο Τμήμα Μηχανικών, Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας). Σπούδασε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης (B.Sc. και M.Sc.), και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, στο Τμήμα Μηχανικών, Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (PhD). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν σε θέματα χωρικής μεγέθυνσης και ανάπτυξης, οικονομικής γεωγραφίας και χωρικής οικονομετρίας και στατιστικής. Έχει συμμετάσχει σε αρκετά ερευνητικά προγράμματα και έχει δημοσιεύσει άρθρα σε διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά όπως τα *Journal of Economic Studies*, *Growth and Change*, *Eastern Journal of European Studies* και *Italian Journal of Regional Studies*.

Πάυλος-Μαρίνος Δελλαδέτσιμας

Ομότιμος Καθηγητής

Γραφείο 2 (νέα πτέρυγα), τηλ.: 210 95 49 343, e-mail: p.delladetsimas@hua.gr

Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Πανεπιστήμιο Σπουδών της Φλωρεντίας (Università degli Studi di Firenze) και εν συνεχεία Χωροταξία - Αναπτυξιακό Σχεδιασμό (Dip. University Collage, London - Development Planning Unit) και Πολεοδομία στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (MPhil Town Planning University College London). Εργάστηκε ως ερευνητής και μεταπτυχιακός υπότροφος στο Ε.Μ.Π. (Τμήμα Αρχιτεκτόνων). Επακολούθησε η συνεργασία του ως μονίμου ερευνητή με το IFRESI/CNRS (Lille) όπου εργάστηκε στη συντονιστική ομάδα ερευνητικού-διευρωπαϊκού προγράμματος και εκπόνησε έρευνα αναφορικά με πρότυπα αστικής ανάπτυξης σε ευρωπαϊκές πόλεις. Εργάστηκε στη συνέχεια ως Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Γεωγραφίας Πανεπιστημίου Αιγαίου και κατόπιν στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Υπήρξε διδάσκων και εξωτερικός συνεργάτης στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα MSc in European Property Development and Planning. Είναι μέλος του ευρωπαϊκού δικτύου European Spatial Development and Planning στα πλαίσια του οποίου συντονίζει για την Ελλάδα το Certificate in European Spatial Development Planning (Πανεπιστήμιο KU Leuven) και σειρά εντατικών προγραμμάτων (Intensive Programmes). Διδάσκει σε μεταπτυχιακά προγράμματα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, κεφάλαια σε βιβλία, καθώς και επιστημονικές μονογραφίες. Είναι επιστημονικός υπεύθυνος σε σειρά ερευνητικών προγραμμάτων και μέλος ευρωπαϊκών ερευνητικών-

εκπαιδευτικών δικτύων. Διετέλεσε επίσης στέλεχος ομάδων εμπειρογνομόνων του ΟΑΣΠ και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στα εξής πεδία: Αστική Γεωγραφία, Πολεοδομικός-Χωροταξικός Σχεδιασμός, Δυναμική Ανάλυση και Σχεδιασμός Χρήσεων Γης, Ανάλυση Αξιών Γης και Κτηματαγοράς, Πολιτική Γης, Ανάλυση της Τρωτότητας-Διαχείριση Φυσικών Κινδύνων. Είναι μέλος του Ινστιτούτου Πολεοδομίας του Ηνωμένου Βασιλείου και του ΤΕΕ.

Ευαγγελία Δράκου

Επίκουρη Καθηγήτρια

Γραφείο 3.3 (Κτίριο Χαροκόπου 89), τηλ.: 2109549339, e-mail: e.drakou@hua.gr
Είναι εκλεγμένη Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου στο αντικείμενο Φυσική Γεωγραφία και Περιβάλλον. Έχει πτυχίο Βιολογίας από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Διδακτορικό στην «Οικολογία Τοπίου» από τον Τομέα Οικολογίας του ιδίου Τμήματος. Μετά την ολοκλήρωση των διδακτορικών σπουδών της εργάστηκε ως μεταδιδακτορική ερευνήτρια στην Ελλάδα (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) και το εξωτερικό [Joint Research Center, European Commission (Ispra, Italy), University of Brest, IFREMER (France)]. Το 2017 εκλέχθηκε ως Επίκουρη Καθηγήτρια στο Faculty of Geo-Information Science and Earth Observation του University of Twente στην Ολλανδία, όπου διέμεινε και εξελίχθηκε μέχρι το 2020. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα έχουν να κάνουν με την εφαρμογή της διεπιστημονικής προσέγγισης στην παρατήρηση, ανάλυση των αλλαγών που συμβαίνουν στο φυσικό περιβάλλον (βιοτικό και αβιοτικό) και των επιπτώσεων αυτών στον πλανήτη. Στο πλαίσιο αυτό ασχολείται με τα αντικείμενα της φυσικής γεωγραφίας, οικολογίας τοπίου, οικολογικής μοντελοποίησης, οικοσυστημικών υπηρεσιών, μοντελοποίηση και χαρτογράφηση αλλαγών. Το έργο της έχει δημοσιευτεί σε πλήθος εργασιών σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές (32), κεφαλαίων σε βιβλία (6) και τεχνικών εκθέσεων (12) και έχει λάβει μεγάλο αριθμό ετεροαναφορών (Scopus: 1850 ετεροαναφορές, H-Index 18) (Google Scholar: 4602, H-index 22). Έχει εργαστεί σε πλήθος ερευνητικών Ευρωπαϊκών και ελληνικών προγραμμάτων (13) και έχει διδάξει και σχεδιάσει μαθήματα (15) σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στην Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ισπανία και την Ολλανδία. Έχει επιβλέψει και αξιολογήσει επιτυχώς μεταπτυχιακές εργασίες (11) και διδακτορικές διατριβές (6). Είναι μέλος των συντακτικών ομάδων σε 5 διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές και συντονίζει το επιστημονικό έργο διαφορετικών ερευνητικών ομάδων (GEOBON, Ecosystem Services Partnership).

Ευθύμιος Καρύμπαλης

Καθηγητής

Γραφείο 2.1β (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210-95 49 159, e-mail: karymbalis@hua.gr
Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Γεωλογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και διδάκτωρ γεωλογίας του ίδιου Πανεπιστημίου, στο γνωστικό πεδίο της γεωμορφολογίας. Είναι Αναπληρωτής Καθηγητής ποτάμιας και παράκτιας γεωμορφολογίας στο Τμήμα Γεωγραφίας. Τα βασικά επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την παλαιογεωγραφία παράκτιων

περιοχών, τις παράκτιες διεργασίες και γεωμορφές, τη μελέτη των ποτάμιων και παράκτιων φυσικών διεργασιών ως φυσικών κινδύνων, τη μορφομετρία και τη μελέτη των μεταβολών της θαλάσσιας στάθμης. Έχει συμμετάσχει, ως μέλος ερευνητικής ομάδας σε ελληνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα. Υπήρξε επί σειρά ετών μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Γεωγραφικής Εταιρείας και από το 2011 μέλος του διοικητικού συμβουλίου (ταμίας) της Ελληνικής Γεωμορφολογικής Εταιρείας. Έχει συμμετάσχει σε πολλά ελληνικά και διεθνή συνέδρια και έχει δημοσιεύσει σε περιοδικά όπως Journal of Coastal Research, Geomorphology, Zeitschrift fur Geomorphology, Geological Society of America – Special Papers, Hellenic Journal of Geosciences κ.α. καθώς και σε συλλογικούς τόμους. Έχει βραβευθεί από την Ακαδημία Αθηνών με το "βραβείο Κωνσταντίνου Κτενά" για την καλύτερη εργασία του 2011 με την οποία προωθείται η γεωλογική γνώση του ελληνικού χώρου. Η εργασία είχε τίτλο "Quaternary marine terraces as indicators of neotectonic activity of the Ierapetra normal fault SE Crete, Greece" και έχει δημοσιευτεί στο διεθνές περιοδικό "Geomorphology".

Πέτρος Κατσαφάδος

Αναπληρωτής Καθηγητής

Γραφείο 3.4 (Κτίριο Χαροκόπου 89), τηλ.: 210 95 49 384, e-mail: pkatsaf@hua.gr

Ο Πέτρος Κατσαφάδος είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου. Ολοκλήρωσε τις βασικές του σπουδές στο Τμήμα Μαθηματικών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) το 1993. Στη συνέχεια απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Φυσική Περιβάλλοντος του Τμήματος Φυσικής του ΕΚΠΑ και Διδακτορικό δίπλωμα στη δυναμική της ατμόσφαιρας και του κλίματος από το ίδιο Τμήμα. Έχει πάνω από 60 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και συνέδρια με κρίση ενώ έχει συμμετάσχει σε πλήθος εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων ως συντονιστής ή μέλος ερευνητικής ομάδας. Τομείς ερευνητικού ενδιαφέροντος αποτελούν η αριθμητική πρόγνωση καιρού και τα συστήματα αφομοίωσης δεδομένων, η μελέτη του περιοχικού κλίματος και αλληλεπιδράσεις εδάφους (νερού)-ατμόσφαιρας, η δυναμική μετεωρολογία και κλιματολογία και οι ανανεώσιμες μορφές ενέργειας. Είναι μέλος της Ομάδας Δυναμικής της Ατμόσφαιρας και του Κλίματος και έχει εντάξει το σύνολο της εκπαιδευτικής και ερευνητικής του δραστηριότητας στην ιστοσελίδα <http://meteoclima.hua.gr>.

Γεώργιος Κρητικός

Καθηγητής

Γραφείο: 2.6 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 365, e-mail: gkriti@hua.gr

Ξεκίνησε τις σπουδές του στο Νομικό Τμήμα της Νομικής Σχολής Αθηνών. Μετά από δύο έτη σπουδών πέρασε στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών από όπου και έλαβε το πτυχίο του με ειδίκευση στην Ιστορία. Με υποτροφία συνέχισε τις σπουδές του στο πανεπιστήμιο Cambridge της Αγγλίας από όπου και έλαβε τον μεταπτυχιακό τίτλο (MPhil) στις Ευρωπαϊκές Σχέσεις. Άλλες υποτροφίες του επέτρεψαν να συνεχίσει τις σπουδές του στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας από όπου και έλαβε τον διδακτορικό του τίτλο (PhD). Μελέτες του έχουν εκδοθεί με τη μορφή άρθρων ή κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους στην

Ελλάδα και το εξωτερικό. Επίσης είναι ο συγγραφέας δύο βιβλίων: Έθνος και Χώρος. Προσεγγίσεις στην ιστορική γεωγραφία της σύγχρονης Ευρώπης, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008 και Εκπαίδευση και έλεγχος του χώρου: από το οθωμανικό μιλλέτ στο ελληνικό κράτος του μεσοπολέμου, Αθήνα: Εξάντας, 2010.

Κωνσταντία-Αικατερίνη Λαζαρίδη

Καθηγήτρια, Πρόεδρος του Τμήματος

Γραφείο: 2.3 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 164, e-mail: klasaridi@hua.gr
Είναι πτυχιούχος Φυσικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), με MSc στον Έλεγχο της Ρύπανσης του Περιβάλλοντος και PhD στη Μηχανική Περιβάλλοντος από το Πανεπιστήμιο του Leeds, UK. Διδάσκει θέματα στο ευρύτερο πεδίο της διαχείρισης και τεχνολογίας περιβάλλοντος σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο από το έτος 2000. Έχει εργαστεί ως επιστημονικός συνεργάτης στο ΕΚΠΑ και στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ως Marie Curie Research Fellow στο Πανεπιστήμιο του Leeds, ως υπεύθυνη προγραμμάτων περιβάλλοντος στην Αναπτυξιακή Εταιρεία του Δήμου Αθηναίων και ως ελεύθερη επαγγελματίας-σύμβουλος σε θέματα περιβάλλοντος. Πρόσφατα ορίστηκε από το Υ.Π.Ε.Κ.Α. Πρόεδρος του ΔΣ του Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών & Άλλων Προϊόντων. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, με έμφαση στα οργανικά απόβλητα, την ανακύκλωση/εναλλακτική διαχείριση και τη βελτιστοποίηση της συλλογής/μεταφοράς, διαχείρισης & επεξεργασίας των αποβλήτων της ελιάς, βιομηχανικής οικολογίας, συστημάτων υποστήριξης λήψης αποφάσεων καθώς και περιβαλλοντικών κινδύνων και ασφάλειας, τα οποία εξετάζονται όλα στο ευρύτερο πλαίσιο της αειφορίας. Έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 100 εργασίες σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων ενώ γράφει τακτικά σε επαγγελματικά και οικολογικά περιοδικά. Λειτουργεί ως κριτής σε πλήθος επιστημονικών περιοδικών και έχει διατελέσει μέλος της επιστημονικής και/ή οργανωτικής επιτροπής σε πολλά διεθνή και ελληνικά συνέδρια. Είναι μέλος διεθνών επιστημονικών/επαγγελματικών οργανισμών (ISWA, ECN, IWM) και εκλεγμένο μέλος στο ΔΣ της ΕΕΔΣΑ.

Θωμάς Μαλούτας

Ομότιμος Καθηγητής

Γραφείο: 2.5 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 165, e-mail: maloutas@hua.gr
Καθηγητής Ανθρώπινης Γεωγραφίας και Θεματικής Χαρτογραφίας στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου από το 2009. Είναι διπλωματούχος της École Spéciale d'Architecture (1977) με μεταπτυχιακές σπουδές (1978) και διδακτορικό (1982) στο Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Paris-X-Nanterre. Εργάστηκε ως ερευνητής στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών μεταξύ 1983 και 1996, ενώ δίδαξε από το 1991 ως το 2009 στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, όπου εξελέγη Αναπληρωτής Καθηγητής Γεωγραφίας του Αστικού Χώρου το 1995 και Καθηγητής το 2000. Από το 2001 ως το 2012 διετέλεσε Διευθυντής του Ινστιτούτου Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας του ΕΚΚΕ, ενώ διετέλεσε και Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΚΚΕ από το 2010 ως το 2013. Έχει διευθύνει και συμμετάσχει σε δεκάδες εθνικά και

διεθνή ερευνητικά προγράμματα και έχει προσκληθεί για διδακτικό έργο, ερευνητική συνεργασία και διαλέξεις από πολλά πανεπιστήμια της Δυτικής Ευρώπης και των ΗΠΑ. Το δημοσιευμένο έργο του περιλαμβάνει πολλά βιβλία και άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και έχει ως κεντρικό αντικείμενο την ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών και χωρικών δομών των μεγάλων πόλεων και της εξέλιξής τους. Στο πρόσφατο δημοσιευμένο έργο του συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, συν-επιμέλεια των τόμων *Residential segregation in comparative perspective. Making sense of contextual diversity*, Farnham, Ashgate (2012) και *Το κέντρο της Αθήνας ως πολιτικό διακύβευμα*, Αθήνα, ΕΚΚΕ – Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (2013). Επίκεντρο του ερευνητικού και δημοσιευμένου του έργου αποτελεί η πόλη της Αθήνας.

Γεώργιος Μαυρομμάτης

Επίκουρος Καθηγητής

Γραφείο: 4.3α (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 9549148, e-mail: gmavrommatis@hua.gr
Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στη συνέχεια, απέκτησε μεταπτυχιακό και διδακτορικό δίπλωμα στην Κοινωνιολογία από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, Goldsmiths College. Έχει εργασθεί επί σειρά ετών ως ερευνητής σε θέματα μετανάστευσης καθώς και ως Σύμβουλος της Ελληνικής Προεδρίας στο Τρίτο Παγκόσμιο Συνέδριο για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη (GFMD Athens 2009). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν στους τομείς της μετανάστευσης, ένταξης, πολύ-πολιτισμικότητας παγκόσμιας πολιτικής κ.α. Από το Μάιο του 2013, είναι Λέκτορας στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Μέρος του ερευνητικού του έργου έχει δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές του εξωτερικού καθώς και σε τόμους και βιβλία στην Ελλάδα.

Γεώργιος Μπάλιας

Αφυπηρετήσαν Μέλος ΔΕΠ

Γραφείο 1.3 (Κτίριο Χαροκόπου 89), τηλ.: 2109549261, e-mail: gbalias@hua.gr
Ο Γεώργιος Μπάλιας είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Περιβαλλοντικής Πολιτικής στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, πτυχιούχος του Τμήματος Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1977) με διδακτορικό στο Δίκαιο του Περιβάλλοντος από το Τμήμα Νομικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2008).

Έχει συμμετάσχει ως εισηγητής σε επιστημονικά συνέδρια, ημερίδες και διαλέξεις και έχει δημοσιεύσει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και κεφάλαια βιβλίων.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται σε θέματα αξιολόγησης περιβαλλοντικών κινδύνων, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και περιβάλλοντος, κλιματικής αλλαγής, βιοποικιλότητας, γενετικών τροποποιημένων οργανισμών, χημικών, διαχείρισης αποβλήτων, περιβαλλοντικής ευθύνης και περιβαλλοντικής διακυβέρνησης.

Απόστολος Γ. Παπαδόπουλος

Καθηγητής

Γραφείο: 2.4 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 318, e-mail: apospara@hua.gr

Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου (1987), με μεταπτυχιακές σπουδές (MSc Econ) στην κοινωνιολογία του London School of Economics and Political Science του Ην. Βασιλείου (1989) και διδάκτορας Γεωγραφίας του University of Sussex (1994). Έχει εργαστεί στον ιδιωτικό τομέα για ενάμιση έτος, καθώς επίσης έχει διατελέσει ερευνητής στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών στο οποίο εκλέχθηκε ερευνητής (ερευνητής Γ') το έτος 2000. Έχει εργαστεί ως Λέκτορας στο γνωστικό αντικείμενο της αγροτικής κοινωνιολογίας στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (2000-2004).

Έχει μακρά ερευνητική εμπειρία ως πεπειραμένος ερευνητής ή/και ως επιστημονικά υπεύθυνος σε έργα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το McArthur Foundation (USA), το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το Υπουργείο Παιδείας, τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και την τοπική/περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Τα αποτελέσματα του ερευνητικού του έργου έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και σε συλλογικούς τόμους στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, καθώς επίσης έχει παρουσιάσει πολυάριθμες εισηγήσεις σε διεθνή και εθνικά συνέδρια και επιστημονικές ημερίδες. Έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, ενώ έχει διατελέσει μέλος ΣΕΠ για οκτώ έτη στο Πρόγραμμα Σπουδών Ευρωπαϊκού Πολιτισμού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Από το 2005 είναι μέλος ΔΕΠ στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, ενώ τον Αύγουστο 2013 εκλέχθηκε Καθηγητής πρώτης βαθμίδας στο ίδιο πανεπιστήμιο.

Ισαάκ Παρχαρίδης

Καθηγητής

Γραφείο: 4.3β (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 345, e-mail: parchar@hua.gr

Είναι Καθηγητής με Πτυχίο Γεωλόγου, Διδακτορικό στην επιστήμη της Τηλεπισκόπησης και εμπειρία στην χρήση δεδομένων από διαστημικά συστήματα παρατήρησης της γης κυρίως σε εφαρμογές εκτίμησης και διαχείρισης των φυσικών κινδύνων. Έχει εμπειρία στη χρήση δεδομένων από οπτικά αισθητήρια όργανα υψηλής διακριτικής ικανότητας καθώς και ενεργά αισθητήρια όργανα (ραντάρ) με την εφαρμογή της τεχνικής της Συμβολομετρίας Ραντάρ. Έχει διατελέσει: αναπληρωματικό μέλος του ΔΣ του ΟΑΣΠ, επιστημονικός σύμβουλος στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέλος της επιτροπής εμπειρογνομόνων του ΟΗΕ για την ανάπτυξη ενός παγκόσμιου συστήματος διαχείρισης των φυσικών καταστροφών με τη χρήση διαστημικών τεχνικών και μέλος της 15μελούς επιτροπής έργου της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για την διαμόρφωση του νέου θεσμικού πλαισίου Πολιτικής Προστασίας. Από το 2006 ως σήμερα διδάσκει στην Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΣΤΑ), κατεύθυνση Πολιτικής Προστασίας σε θέματα νέων τεχνολογιών στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών. Διαθέτει περισσότερες από 120 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων. Συμμετοχή ως επιστημονικός υπεύθυνος ή κύριος ερευνητής σε

χρηματοδοτούμενα ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα/προγράμματα με φορείς χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, Γ.Γ.Ε.Τ., NATO, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ίδρυμα Ι. Λάτση, Ίδρυμα Βιβλιοθήκη Αλεξάνδρειας, κ.λπ.

Γεώργιος Π. Πετρόπουλος

Επίκουρος Καθηγητής

Γραφείο 3 (Νέα Πτέρυγα), τηλ.: 210 95 49 163, e-mail: gpetropoulos@hua.gr

Ολοκλήρωσε τις προπτυχιακές του σπουδές στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το 2002 με υποτροφία του ΙΚΥ ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές (MSc, PhD) στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, στην Τηλεπισκόπηση. Έχει εργαστεί ως μεταδιδασκτορικός ερευνητής/επιστημονικός συνεργάτης σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού και του εσωτερικού (π.χ. University of Bristol, UK, Πολυτεχνείο Κρήτης, Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, κ.α). Το 2011 εκλέχθηκε στο Aberystwyth University, UK (Dept. of Geography) ως Επίκουρος Καθηγητής με αντικείμενο "Τηλεπισκόπηση & ΓΠΣ", όπου το 2016 εξελίχθηκε σε Αναπληρωτή Καθηγητή. Το 2018 ανέλαβε θέση Εντεταλμένου Ερευνητή με αντικείμενο "Τηλεπισκόπηση & ΓΠΣ στην Γεωργία" στον Γεωργικό Οργανισμό "ΔΗΜΗΤΡΑ" (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης) όπου και παρέμεινε έως το 2020. Έχει διατελέσει επιμελητής έκδοσης σε πληθώρα βιβλίων (6) για επιφανείς εκδοτικούς οίκους και έχει 110 δημοσιεύσεις σε διεθνή έγκριτα επιστημονικά περιοδικά (H-index: 33, H10-index: 79; Google scholar 09/2021). Διατελεί Εκδότης και μέλος Επιτροπής Έκδοσης σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά υψηλού συντελεστή αναγνωσιμότητας

(Nature Scientific Data, International Journal of Applied earth Observation & Geoinformation, Remote Sensing MDPI, Environmental Modelling & Software, International Journal of Remote Sensing, κ.α.). Έχει συμμετάσχει στην διοργάνωση μεγάλου αριθμού συνεδρίων, ενώ επίσης διατελεί αξιολογητής σε αριθμό διεθνών οργανισμών χρηματοδότησης δραστηριοτήτων Έρευνας & Τεχνολογίας. Έχει συνεπιβλέψει έως τώρα 7 διδακτορικές διατριβές (εκ των οποίων οι 4 ολοκληρωμένες έως το 2021) και +35 μεταπτυχιακές διατριβές μεγάλος αριθμός εκ των οποίων έχει δημοσιευτεί ή λαμβεί χρηματοδότηση. Για το ερευνητικό και το διδακτικό έργο του έχει λάβει σημαντικές διεθνείς διακρίσεις συμπεριλαμβανομένων 2 υποτροφιών Marie Curie (από Ευρωπαϊκή Επιστροφή), υποτροφία μεταδιδασκτορικής έρευνας από

το European Space Agency (ESA), Research Visiting Scientist στη NASA και είναι επίσης Senior Fellowship of the Higher Education Academy (FHEA), UK (1^{ος} στο Dept of Geography, Aberystwyth University). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την αξιοποίηση των τεχνολογιών Γεωπληροφορικής (Τηλεπισκόπηση, ΓΠΣ, GPS, μαθηματικά μοντέλα, λογισμικό, μετρήσεις πεδίου) για την μελέτη και χαρτογράφηση πληροφορίας που αφορά την μελέτη φυσικογεωγραφικών και περιβαλλοντικών διεργασιών.

Καλλιόπη Σαπουντζάκη

Καθηγήτρια

Γραφείο 1 (νέα πτέρυγα), τηλ.: 210 95 49 161, e-mail: sapountzaki@hua.gr

Είναι Καθηγήτρια του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου με γνωστικά αντικείμενα τον Πολεοδομικό-Χωροταξικό Σχεδιασμό και τη Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών. Ξεκίνησε ως Διπλωματούχος Αρχιτέκτονας Μηχανικός ΕΜΠ, 1980, απέκτησε μεταπτυχιακό δίπλωμα MA στο University of Manchester 1981 και διδακτορικό δίπλωμα στο ΕΜΠ, 1990. Έχει συμμετάσχει ως επιστημονική υπεύθυνη ή βασική ερευνήτρια σε περισσότερα από 30 ερευνητικά προγράμματα με ελληνική ή/και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Έχει προσκληθεί για να δώσει διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης, το Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Dortmund (Γερμανία) αλλά και στο 6^ο UN-Habitat World Urban Forum. Έχει προσκληθεί επίσης ως keynote speaker σε εθνικό Συνέδριο της Γερμανικής Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης με θέμα τα Κύματα Καύσωνα στις Γερμανικές πόλεις. Έχει προσκληθεί ως συγγραφέας σε αφιερώματα διεθνών περιοδικών στη θεματολογία Διαχείρισης Κινδύνων. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε ελληνικά και διεθνή βιβλία και περιοδικά, μεταξύ αυτών τα περιοδικά *Disasters*, *Natural Hazards*, *Natural Hazards and Earth System Sciences*, *Sustainable Development*, *Management of Environmental Quality*, *Environment Development and Sustainability*, *Journal of Risk Research*. Έχει διατελέσει εξωτερική αξιολογήτρια Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και είναι η επιμελήτρια του συλλογικού τόμου *Το Αύριο Εν Κινδύνω* με άρθρα ακαδημαϊκών (από την Ελλάδα και την Ευρώπη) ειδικευμένων στη διαχείριση κινδύνων. Είναι επίσης συν-συγγραφέας του βιβλίου «Χωρική Διακυβέρνηση: Θεωρία, Ευρωπαϊκή Εμπειρία και η Περίπτωση της Ελλάδας» (2010). Τα ενδιαφέροντά της εστιάζουν σε ζητήματα Διαχείρισης και Μείωσης Κινδύνων, Βιώσιμης Ανάπτυξης, Πολεοδομικού / Χωροταξικού Σχεδιασμού.

Σοφία Σκορδίλη

Καθηγήτρια,

Γραφείο: 2.1α (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 323 e-mail: skordili@hua.gr

Είναι Καθηγήτρια στο γνωστικό αντικείμενο της Βιομηχανικής Γεωγραφίας στο τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Έχει πτυχίο από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας (1982), ΜΔΕ από το Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου (1988) και διδακτορικό στην Οικονομική Γεωγραφία από την Πολυτεχνική Σχολή ΑΠΘ, 2000. Έχει εργαστεί ως σύμβουλος μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον ΕΟΜΜΕΧ και υπεύθυνη προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης σε Εταιρίες Μελετών. Ήταν Επισκέπτρια Ερευνητική Εταίρος στα Πανεπιστήμια Cardiff (2011-12) και Utrecht (2016). Έχει μεγάλη ερευνητική εμπειρία ως βασική ερευνήτρια και συντονίστρια διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων. Έχει εκδόσει δυο συλλογικούς τόμους (εκδόσεις Routledge, ΚΨΜ) και μια μονογραφία (εκδόσεις Κριτική). Εργασίες της έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά, κεφάλαια συλλογικών τόμων και πρακτικά συνεδρίων. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στην Οικονομική Γεωγραφία της αγροδιατροφής και του λιανικού εμπορίου καθώς και στην ενθάρρυνση σύναψης συνεργασιών και ενίσχυσης της τοπικής ενσωμάτωσης μικρών επιχειρήσεων.

Αλεξάνδρα Τραγάκη

Καθηγήτρια

Γραφείο: 2.2 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 168, e-mail: atragaki@hua.gr

Καθηγήτρια Οικονομικής Δημογραφίας, Πτυχιούχος του Τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών (1992), DEA στην Οικονομική Δημογραφία από το Institut d'Etudes Politiques de Paris (1993), Διδάκτωρ Οικονομικής Δημογραφίας του Institut d'Etudes Politiques de Paris (1997). Έχει εργαστεί ως ερευνήτρια, με ειδίκευση σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης, στο Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (1998-2000), ενώ διετέλεσε μέλος της Μονάδας Οικονομικής Έρευνας και Ανάλυσης στο Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομώνων (ΣΟΕ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (2000-2002). Έχει συμμετάσχει ως βασικό μέλος της ελληνικής αντιπροσωπείας στην Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έχει ενεργό συμμετοχή σε επιτροπές εμπειρογνομώνων καθώς και σε ερευνητικά προγράμματα. Τα επιστημονικά και ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν σχέσεις μεταξύ δημογραφικών μεταβολών και οικονομικών επιπτώσεων, θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης, μετανάστευσης, απασχόληση και αγορά εργασίας, θέματα οικονομικής πολιτικής, στατιστική ανάλυση.

Χρίστος Χαλκιάς

Καθηγητής

Γραφείο: 4.5 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 347, e-mail: xalkias@hua.gr

Έχει σπουδάσει Γεωεπιστήμες σε προπτυχιακό επίπεδο στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και έχει διδακτορικό στις γεωεπιστήμες από το ΕΚΠΑ (υποτροφία ΙΚΥ). Είναι Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Γεωγραφίας, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο με γνωστικό αντικείμενο Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών και Εφαρμοσμένη Γεωγραφία. Έχει σημαντική εργασιακή εμπειρία με κύριο τομέα απασχόλησης την Γεωπληροφορική και την Εφαρμοσμένη Γεωγραφία. Έχει διδάξει Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, και στο Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων. Έχει συνεργαστεί ως ερευνητής σε πληθώρα ερευνητικών προγραμμάτων με διάφορα ιδρύματα και φορείς (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, ΕΚΠΑ, ΕΜΠ, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, Αστεροσκοπείο Αθηνών, ΟΑΣΠ, ΕΚΚΕ, κλπ). Έχει δημοσιεύσει μονογραφίες και σημαντικό αριθμό άρθρων σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά, σε συλλογικούς τόμους και σε πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων. Στα κύρια επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται τα εφαρμοσμένα γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και η διαχείριση φυσικών καταστροφών με την αξιοποίηση της γεωπληροφορικής, ενώ ασχολείται συστηματικά και με την τηλεπισκόπηση, τη γεωγραφία της υγείας και τη θεματική χαρτογραφία.

Κωστής Χατζημιχάλης

Ομότιμος Καθηγητής

Εργαστήριο Ανθρώπινης και Εφαρμοσμένης Γεωγραφίας, τηλ.: 210 95 49 144, e-mail: chadj@hua.gr

Ο Κωστής Χατζημιχάλης (Διπλ. Αρχ. Μηχ. ΑΠΘ 1968, MA Regional Planning UCLA 1976, Ph.D Geography and Planning, UCLA 1980) έχει διατελέσει Καθηγητής οικονομικής γεωγραφίας και τοπικής/περιφερειακής ανάπτυξης στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου από το 1996 έως το 2012 όπου ανακηρύχθηκε σε Ομότιμο Καθηγητή. Μέχρι το 1996 ήταν Αναπληρωτής Καθηγητής στο ΑΠΘ, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Τομέας Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (1980-1996). Επίσης, έχει διατελέσει Επισκέπτης Καθηγητής στα Τμήματα Γεωγραφίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης στα Πανεπιστήμια Roskilde (1985), ΙΠΑ, Πάντειο Πανεπιστήμιο (1985-1997), UCLA και UC Berkeley (1995), Oslo (1998), NIRSA, Ireland (2004) και Macquarie University, Sydney (2009). Έχει συγγράψει 5 βιβλία (το ένα στα αγγλικά) και έχει επιμεληθεί άλλα 4 (το ένα στα αγγλικά) και μεγάλο αριθμό εργασιών σε ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά. Έχει σημαντική εμπειρία σε ερευνητικά προγράμματα οικονομικής γεωγραφίας, βιομηχανικής αναδιάρθρωσης και ανάλυσης πολιτισμικού τοπίου ως επιστημονικά υπεύθυνος. Έχει συμμετάσχει σε 18 μελέτες πολεοδομικού και χωροταξικού περιεχομένου καθώς και σε εφαρμογή 4 προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης από τα οποία δυο στο εξωτερικό. Συμμετέχει σε διεθνείς οργανώσεις και συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ των οποίων τα *Πόλη και Περιφέρεια*, *Antipode*, *European Urban and Regional Studies*, *Human Geography* και *ACME*. Είναι υπεύθυνος του ελληνικού περιοδικού Γεωγραφίες και section editor της International Encyclopedia of Human Geography.

6B. Εξωτερικοί Διδάσκοντες

Βελεγράκης Γεώργιος

Δρ. Γεωγραφίας – Πολιτικής Οικολογίας

Εργαστήριο Ανθρώπινης και Εφαρμοσμένης Γεωγραφίας, τηλ.: 210 95 49 144, e-mail: gvelegrakis@hua.gr

Ο Γιώργος Βελεγράκης είναι Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών ΕΜΠ (MEng - 2007) με Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Περιβάλλον και Ανάπτυξη Ε.Μ.Π. (MSc - 2010) και στην Πολεοδομία-Χωροταξία Ε.Μ.Π. (MSc - 2012). Είναι Διδάκτορας του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (PhD - 2018). Μεταξύ 2012 και 2015 ήταν υπότροφος Marie Curie (Initial Training Networks) ενώ το 2019 έλαβε υποτροφία για να εκπονήσει μεταδιδακτορική έρευνα στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ). Η έρευνα του αφορά τις προσπάθειες αναζήτησης και εξόρυξης πετρελαίου στην ελληνική επικράτεια κατά τον 20ο αιώνα και εστιάζει στην ιστορική, τεχνολογική και περιβαλλοντική διάσταση αυτών. Σήμερα διδάσκει μεταπτυχιακά και προπτυχιακά μαθήματα και συνεργάζεται με το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ, το Τμήμα Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής του ΠΑΔΑ, με το

Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου και το ΠΜΣ «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός» του ΕΑΠ. Στο δημοσιευμένο του έργο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η συν-συγγραφή 3 βιβλίων, η συνεπιμέλεια 5 βιβλίων, η συγγραφή 14 άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά και 6 κεφαλαίων σε βιβλία.

Μιράντα Δανδουλάκη

Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Δρ. Πολεοδομίας και Χωροταξίας, εμπειρογνώμονας σε θέματα διαχείρισης καταστροφών

Γραφείο: 2.3 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 160, e-mail: dandoulaki@hua.gr

Η Μιράντα Δανδουλάκη είναι διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός (ΕΜΠ, 1981) με μεταπτυχιακές σπουδές στην Περιφερειακή Ανάπτυξη (Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου, 1988) και διδακτορικό Πολεοδομίας - Χωροταξίας (ΕΜΠ, 2008). Έχει μεγάλη εμπειρία στην πρόληψη και διαχείριση καταστροφών από διάφορες θέσεις στο δημόσιο τομέα, μεταξύ άλλων ως στέλεχος του ΟΑΣΠ (1994-2003) και επιστημονικό προσωπικό του ΕΚΔΔΑ (2008-2010 και 2013 έως σήμερα). Επίσης, ασχολήθηκε με την ασφάλεια των κρίσιμων υποδομών ως επιστημονικό προσωπικό στο Joint Research Centre της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ίσπρα, Ιταλία (2004-2008). Έχει διατελέσει Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόγνωσης και Πρόληψης των Σεισμών και Εθνική Εκπρόσωπος στην Ανοικτή Μερική Συμφωνία του ΣτΕ για Αντιμετώπιση Μεγάλων Κινδύνων (EUROPA Major Hazards). Διαθέτει μεγάλο ερευνητικό έργο ως κύρια ερευνήτρια (ενδεικτικά, FORMIDABLE, LOCCATEC, KNOW4DRR, EDUCEN) και μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής (ενδεικτικά, ENSURE, LODE) ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων. Είναι εμπειρογνώμονας της ΕΕ και αξιολογήτρια ερευνητικών προτάσεων σε θέματα ασφάλειας. Έχει αναλάβει αυτόνομη διδασκαλία στα ΠΜΣ «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων» του ΕΚΠΑ και «Διαχείριση Φυσικών και Ανθρωπογενών Κινδύνων και Καταστροφών» του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου και έχει επιβλέψει μεταπτυχιακές διατριβές. Εργασίες της έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους διεθνών και ελληνικών εκδοτικών οίκων. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στις επιπτώσεις των κινδύνων και καταστροφών, στις χωρικές διαστάσεις των καταστροφών, στη στέγαση μετά από καταστροφή και στη μείωση του κινδύνου καταστροφής.

Ζαφειρόπουλος Αναστάσιος

Δρ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών

Γραφείο: 2.3 (κτίριο Γεωγραφίας), τηλ.: 210 95 49 160, e-mail: zafeiropoulos@hua.gr

Ο Δρ. Αναστάσιος Ζαφειρόπουλος είναι απόφοιτος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Η/Υ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), ενώ έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το ίδιο τμήμα στον τομέα των αυτόνομων δικτύων και το μεταπτυχιακό του δίπλωμα στη Δημόσια Πολιτική και Διοίκηση από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Εργάζεται ως μηχανικός δικτύων, υπεύθυνος για την υλοποίηση ερευνητικών έργων σε τομείς Ανάλυσης Δεδομένων Μεγάλου Όγκου,

Παροχής υπηρεσιών με βάση τη θέση του χρήστη, Δικτύων 5G, Δικτύων Αισθητήρων και υπηρεσιών ενεργειακής αποδοτικότητας. Έχει εργαστεί ως συνεργάτης στο ΕΜΠ με ενεργό συμμετοχή σε ερευνητικά έργα και σε ακαδημαϊκές/εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Έχει συμμετάσχει σε πάνω από 50 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και συνέδρια.

7. Εξωτερικοί ομιλητές και προσκεκλημένοι

Παρακάτω σημειώνονται τα ονόματα των προσκεκλημένων εξωτερικών ομιλητών που έδωσαν διαλέξεις στα πλαίσια μαθημάτων των τριών κατευθύνσεων του ΠΜΣ κατά τα τελευταία ακαδημαϊκά έτη. Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

Προσκεκλημένοι Ομιλητές από την Ελλάδα

Αλβανίδης Σεραφεΐμ	Reader in GI Science, Northumbria University
Αναγνώστου Μάριος	Υδρομετεωρολόγος
Βαρίνου Μαρία	Δρ. Φυσικός - Μετεωρολόγος, ΓΓΠΠ
Βανδαράκης Δημήτρης	Δρ Γεωγράφος
Βασιλάκης Εμμανουήλ	Επικ. Καθηγητής ΕΚΠΑ
Βασενχόβεν Λουδοβίκος	Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ
Βεΐζης Απόστολος	Υπεύθ. Προγραμμάτων του Ελλ. Τμήματος των ΓΧΣ
Βλάχος Γεώργιος	Επικ. Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου
Γεμεντζή Γεωργία	Δρ. Αρχιτέκτων - Πολεοδόμος
Γκαδόλου Ελένη	Δρ. Γεωγράφος
Γραμματικογιάννης Ηλίας	Δρ. Χωροταξίας, Αγρ. Τοπογράφος Μηχαν. Ε.Μ.Π.
Δανδουλάκη Μιράντα	Δρ. Πολεοδομίας – Χωροταξίας
Δέφνερ Αλέξιος	Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Ζαχαρίου Στυλιανός	Εμπειρογνώμων του Υπουργείου Εξωτερικών
Ηλίας Παναγιώτης	Δρ. Τηλεπισκόπησης, Τεχν. Προσωπικό Ε.Α.Α.
Θωΐδου Ελισάβετ	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΠΘ
Καλογερέσης Αθανάσιος	Επικουρος Καθηγητής Α.Π.Θ.
Καρανικόλας Παύλος	Επικ. Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου
π. Καριώτογλου Αλέξανδρος	Δρ. Θεολογίας
Κασίμης Χαράλαμπος	Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου
Κατσικόπουλος Παναγιώτης	Δρ. Χημικός Μηχανικός, ΓΓΠΠ
Καψιμάλης Βασίλειος	Εντεταλμένος Ερευνητής ΕΛΚΕΘΕ
Κουτσούρης Αλέξανδρος	Αναπλ. Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου
Λαμπριανίδης Λόης	Καθηγητής Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Λιαρικός Κωνσταντίνος	Υπεύθυνος Περιβαλλοντικών Πρ/των WWF Ελλάς
Λουπασάκης Κωνσταντίνος	Επικ. Καθηγητής Ε.Μ.Π.
Μαμάσης Νικόλαος	Επικουρος Καθηγητής ΕΜΠ
Μαρκοπουλιώτης Γεώργιος	επικεφ. της Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. στην Ελλάδα
Μελισσοουργός Γεώργιος	Δρ. Γεωγραφίας Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου
Μουζάκης Γεώργιος	Δρ. Χημικός Μηχανικός, ΥΠΕΧΩΔΕ
Μωραΐτου Ιουλία	Επικουρη Καθηγήτρια Ε.Μ.Π.

Μπάγκαβος Χρήστος	Αναπλ. Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου
Μπαλτάς Ευάγγελος	Καθηγητής Ε.Μ.Π.
Nikolaeva Elena	Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Ε.Α.Α.
Ντόκος Αθανάσιος	Γενικός Διευθυντής ΕΛΙΑΜΕΠ
Ξανθόπουλος Γαβριήλ	Δρ. Αναπληρωτής Ερευνητής ΙΜΔΟ & ΤΔΠ
Παπαγιαννάκης Ελευθέριος	Αντιδήμαρχος Μεταν. & Προσφύγων Δ. Αθηναίων
Πατρούμπας Κωνσταντίνος	Διπλ. Μηχανικός Η/Υ & Πληροφορικής
Παυλέας Σωτήρης	Δρ. Χωροτάκτης
Πλέτσα Βασιλική	Εντεταλμένη Ερευνήτρια ΕΙΕ, PhD
Πούλος Σεραφείμ	Καθηγητής ΕΚΠΑ
Σοφianoπούλου Χρύσα	Επίκ. Καθηγήτρια Χαροκοπείου Πανεπιστημίου
Σταθάκης Δημήτριος	Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Συκιώτη Όλγα	Εντεταλμένη Ερευνήτρια Ε.Α.Α.
Τήνιος Πλάτων	Αναπληρωτής Καθηγητής Παν. Πειραιά
Τσάτσαρης Ανδρέας	Αναπληρωτής Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας
Τσίμπος Κλέων	Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς
Φουτάκης Δημήτριος	Καθηγητής ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας
Χάρου Ελένη	Ερευνήτρια, Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος

Προσκεκλημένοι ομιλητές από το εξωτερικό

Asheim, B.	Professor, Dept. of Human Geography, Lund University
Bock, B.B.	Associate Professor, Dept. of Sociology, Wageningen University
Brunori, G.	Professor, Dept. of Economics, University of PisaDittmer J. Reader of Human Geography, UCL
Cundy, A.	Professor, Ocean and Earth Science, National Oceanography Centre, Southampton
Dunford M.	Emeritus Professor, Dept. of Geography, Sussex University
Edwards G.	Emeritus Reader in European Studies and Emeritus Fellow of Pembroke College at Cambridge University
Fotheringham, S.	Director, National Center of GeoInformatics
Gareth E. John	Associate Professor, St. Cloud State University
Gregory D.	Distinguished Professor, University of British Columbia, Canada
Greiving, S.	Professor, Faculty of Spatial Planning, Technical University of Dortmund (TUDO)
Grundy E.	Professor of Demography, LSE,
Harvey, D.	Distinguished Professor, Dept. of Anthropology, City University of New York
Hudson, R.	Professor, Dept. of Geography, Durham University
Hunter, L.	Professor, IBS University of Colorado at Boulder, USA
Massey, D.	Emeritus Professor, Faculty of Social Sciences, Open University
Menoni S.	Professor, Dept. of Architecture, Milano Polytechnic
Milward A.S.	Emeritus Professor of Economic History at London School of Economics, Official Historian to the Cabinet Office
Murphy M.	Professor of Demography, LSE
Peterson M.	Professor, Dept. of Geography & Geology, Univ. of Nebraska

Soja E.	Distinguished Professor, Dept. of Urban Planning, UCLA / Dept. of Sociology, London School of Economics
Soldati M.	Professor, Dept. of Chemical Geological Science, Univ. of Modena and Reggio Emilia, Italy
Taithe B.	Professor, University of Manchester
Yiwei Cao	Researcher, Univ. of Aachen, Germany

Φωτο 4: Κατά τη διάρκεια διάλεξης από τον καθηγητή Derek Gregory, Distinguished Professor, Un. of British Columbia, Canada

Φωτο 5: Κατά τη διάρκεια διάλεξης από τον καθηγητή David Harvey to 2012, Distinguished Professor, Dept. of Anthropology, City University of New York

Φωτο 6: Κατά τη διάρκεια διάλεξης από τον καθηγητή Mauro Soldati το 2013, Professor, Dipartimento di Scienze Chimiche e Geologiche, UNIMORE - Università degli studi di Modena e Reggio Emilia

8. Υποδομές

Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών καλύπτονται κυρίως από το Εργαστήριο 1.1 του μεταπτυχιακού (φωτο 7) το οποίο βρίσκεται στο Επίπεδο 1 του κτηρίου Γεωγραφίας και λειτουργεί με συνεχή υποστήριξη από εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό. Βασική αποστολή του εργαστηρίου αποτελεί η υποστήριξη των αναγκών των μεταπτυχιακών μαθημάτων και εργαστηρίων. Έτσι, οι ΜΦ εργάζονται σε ένα σύγχρονα εξοπλισμένο περιβάλλον με το απαραίτητο υλικό και λογισμικό. Το εργαστήριο αποτελείται από δώδεκα (12) θέσεις εργασίας με σύγχρονους προσωπικούς υπολογιστές. Η υποδομή του εργαστηρίου περιλαμβάνει επίσης εξυπηρετητή για τον διδάσκοντα και περιφερειακά εκτύπωσης (printers, plotter) καθώς και projector υψηλής ευκρίνειας. Το δίκτυο του εργαστηρίου συνδέεται με γραμμή Internet υψηλής ταχύτητας, ενώ παρέχονται επιπρόσθετα σταθερά και ασύρματα σημεία πρόσβασης ώστε να υπάρχει η δυνατότητα σύνδεσης μέσω φορητών υπολογιστών.

Φωτο 7: Το Εργαστήριο διαλέξεων και άλλων δραστηριοτήτων του ΠΜΣ

Το Τμήμα Γεωγραφίας διαθέτει επίσης τρία εργαστήρια κυρίως για χρήση των φοιτητών του καθώς και για την υποστήριξη των ερευνητικών του δραστηριοτήτων:

Ανθρώπινης και Εφαρμοσμένης Γεωγραφίας, που επικεντρώνεται σε ερευνητικές δραστηριότητες σε σχετικά θεματικά πεδία, ενώ οι φοιτητές μπορούν να ασκούνται στη χρήση μεθόδων ποσοτικής και ποιοτικής γεωγραφικής ανάλυσης. Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου αποτελείται από 5 σταθμούς εργασίας PC, plotter A0, εκτυπωτές, ψηφιοποιητή, σχεδιαστήριο και φωτοτράπεζα.

Φυσικής Γεωγραφίας, όπου πραγματοποιούνται μαθήματα, ασκήσεις και έρευνες στο αντικείμενο της Φυσικής Γεωγραφίας. Το εργαστήριο περιλαμβάνει εξοπλισμό δειγματοληψίας ιζημάτων, συσκευές κοκκομετρικής και υδρομετρικής ανάλυσης ιζημάτων, στερεομικροσκόπια, εξοπλισμό ασκήσεων υπαίθρου καθώς και εξοπλισμό χημικής ανάλυσης δειγμάτων νερού και ιζημάτων. Διαθέτει 25 θέσεις εργασίας για τη διεξαγωγή εργαστηριακών ασκήσεων.

Γεωπληροφορικής και Χαρτογραφίας, όπου πραγματοποιούνται μαθήματα, ασκήσεις και έρευνες με αντικείμενο την Πληροφορική, την αυτοματοποιημένη Χαρτογραφία, τα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, την ανάλυση εικόνας, την Τηλεπισκόπηση και άλλα συναφή με τη Γεωπληροφορική πεδία. Ο εξοπλισμός αποτελείται από κεντρικό εξυπηρετητή, εικοσιπέντε θέσεις εργασίας, εκτυπωτές, σχεδιογράφο Α0, σαρωτές Α4 και Α0, τράπεζα ψηφιοποίησης και συσκευές GPS. Στο υλικό του εργαστηρίου είναι εγκατεστημένο σύγχρονο εξειδικευμένο επιστημονικό λογισμικό Ψηφιακής Χαρτογραφίας, Τηλεπισκόπησης, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών, Στατιστικής, Χωρικής ανάλυσης κλπ. Πρόσφατα το εργαστήριο Γεωπληροφορικής και Χαρτογραφίας απέκτησε drone εξοπλισμένο με υψηλής ευκρίνειας camera.

Βιβλιοθήκη

Οι ΜΦ του τμήματος έχουν πλήρη πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου (φωτο 8) η οποία λειτουργεί στο κτήριο του Τμήματος Γεωγραφίας (Επίπεδο 4). Η συλλογή της Βιβλιοθήκης περιλαμβάνει αρκετά μεγάλο αριθμό εντύπων (βιβλία, περιοδικά, κ.λπ.) και άλλο εκπαιδευτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή. Το μεγαλύτερο μέρος του υλικού που σχετίζεται με το αντικείμενο του Τμήματος Γεωγραφίας είναι στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, ενώ υπάρχει υλικό και σε άλλες γλώσσες. Καταβάλλεται προσπάθεια έτσι ώστε το υλικό που σχετίζεται με το αντικείμενο του ΠΜΣ να εμπλουτίζεται και να ανανεώνεται σε συνεχή βάση. Οι ΜΦ, εκτός από το δανεισμό των βιβλίων μπορούν επίσης να μελετούν το υλικό της Βιβλιοθήκης στο Αναγνωστήριο που λειτουργεί στον ίδιο χώρο. Σημειώνεται ακόμη ότι εκτός από τα αντίτυπα των επιστημονικών περιοδικών, η Βιβλιοθήκη παρέχει πρόσβαση και σε μεγάλο αριθμό ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών μέσω του Ελληνικού Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link). Με αυτό τον τρόπο, οι ΜΦ μπορούν να αναζητήσουν και να διαβάσουν άρθρα από περιοδικά χωρίς να χρειαστεί να διαθέτουν το φυσικό υλικό. Μέσω της υπηρεσίας αυτής παρέχεται πρόσβαση σχεδόν σε όλες τις διεθνείς πηγές στο χώρο της Γεωγραφίας.

Φωτο 8: Η βιβλιοθήκη και το αναγνωστήριο του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου

Τηλεκπαίδευση και Υπηρεσία E-CLASS

Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο διαθέτει επίσης ιδιαίτερα σύγχρονη αίθουσα Τηλεκπαίδευσης. Η αίθουσα Τηλεκπαίδευσης μπορεί να υποστηρίξει ποικιλία σεναρίων τηλεκπαίδευσης και τηλεδιάσκεψης. Επιπρόσθετα είναι διαθέσιμη η πλατφόρμα e-learning Harokorio E-CLASS. Η πλατφόρμα Harokorio e-Class είναι ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση και στην υποστήριξη της κλασικής εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για το σύνολο των μαθημάτων του ΠΜΣ έχει δημιουργηθεί και το αντίστοιχο μάθημα στην πλατφόρμα e-class έτσι ώστε να παρέχεται δικτυακά σε ψηφιακή μορφή σημαντικό μέρος του υλικού κάθε μαθήματος.

English Summary

HAROKOPIO UNIVERSITY OF ATHENS

Department of Geography

Curriculum of Postgraduate Programme:

APPLIED GEOGRAPHY AND SPATIAL PLANNING

Harokopio University of Athens

Harokopio University of Athens is a public higher education institution and was founded in 1990. Both the organization and development of the university are based on high international standards and recent scientific research discourses and findings. Harokopio University combines theoretical teaching with laboratory research, making use of academic lecturing, laboratory experiments and field work as well as modern learning technology. Its basic aim is to promote scientific knowledge and contribute towards the improvement of the economic, social and cultural development of the country. The university is currently running four Departments: Department of Home Economics and Ecology (1993), Department of Dietetics and Nutritional Science (1994), Department of Geography (2000), Department of Informatics and Telematics (2006).

The Department of Geography

The Department of Geography which operates for 13 years now is staffed with 19 members as well as appropriate administrative and supporting staff. The Department combines Human, Physical and Applied Geography, offering truly multidisciplinary knowledge and skills to the students. The Department runs a Postgraduate Programme also, which is divided to three distinct, partly autonomous courses: a) Management of Natural and Human Induced Risks and Hazards, b) European Policies, Planning and Spatial Development, and c) Geoinformatics. Although Geography is a novel academic and research field for Greece, the number of applicants to the postgraduate Programme of the Department rises significantly in the course of time.

Postgraduate Programme "Applied Geography and Spatial Planning"

The Department of Geography commenced its Post-graduate Studies Programme (PSP) ***Applied Geography and Spatial Planning*** in the academic year 2005-2006. The PSP lasts three semesters (two semesters of lecturing modules and one semester for the elaboration of the MSc thesis) and operates three courses:

Course A: Management of Natural and Human Induced Risks and Disasters which aims at offering theoretical and applied knowledge on issues referring to the meaning of natural and environmental risks and interrelated terms, the analysis of the natural processes which might trigger disasters, the social and economic impacts of disasters, the concepts of vulnerability, exposure and resilience, the use of modern technologies in disaster management, and the policies aiming at mitigation, preparedness, emergency and recovery / rehabilitation / reconstruction.

Course B: Spatial Policies and Development in Europe which aims at offering / disseminating knowledge on issues referring to the European institutions and European integration processes, the art of spatial planning at regional, national and European level, the urban and rural development / restructuring patterns of Europe, the social exclusion and segregation in cities, and the migration policy and flows at different scales. In addition, the course supports training on methods of scientific research in geography and spatial analysis.

Course C: Geoinformatics which aims at transferring knowledge on issues relevant to technologies of geo-informatics and their special applications for analyzing geographical data, the spatial data bases, the sophisticated techniques of utilizing geographical information systems and remote sensing and the simulation/modeling of geographical data. In addition, there is training on methods of scientific research in geography and spatial analysis.

Each one of the Courses is essentially independent, although there are a number of common modules. The modules are organized in the form of lectures and/or seminars, while apart from the teaching staff of the Department, some invited speakers from Greece and abroad contribute substantially to the lecturing and Programme.

The objective of the Postgraduate Programme is to educate students and future professionals / officials / researchers / NGO representatives and others so as to be able to plan and manage spatial interventions at various scales of the urban and regional space. In other words the PSP staff aspires to the graduation of experts and specialists ready to apply for a job in the public and private sector and/or third sector organizations, and promote research and production of original knowledge in the domain of Applied Geography and Spatial Planning.

The Postgraduate Programme awards the Postgraduate Diploma of Specialization in the fields of knowledge of the three Courses as outlined above. The official bodies for the organization and operation of the Postgraduate Programme are the General Assembly of the Department of Geography, the Coordinating Committee and the Director of Postgraduate Studies.

Φωτο 9: Από την εκδρομή του ΠΜΣ στις Βρυξέλλες το 2006

Course A: MANAGEMENT OF NATURAL AND HUMAN INDUCED RISKS AND DISASTERS

Modules			
1 st Semester (winter)		Module category	ECTS
1. Environmental Risks and Security <i>K.E. Lazaridi, P. Katsafados</i>		Compulsory	7,5
2. Natural Processes, Hazards, and Disasters <i>E. Karymbalis, P. Katsafados</i>		Compulsory	7,5
3. Vulnerability and Risk: Prevention and Preparedness <i>K. Sapountzaki</i>		Compulsory	7,5
4. Social and Economic Impacts of Disasters <i>M.Dandoulaki</i>		Optional	7,5
5. Scientific Research Methods in Geography <i>A.G. Papadopoulos, G. Mavrommatis, P. Artelaris</i>		Optional	7,5
6. Institutions and Security Policy in European Space <i>G. Kritikos</i>		Optional	7,5
7. Environmental Change: Observation and Prediction		Optional	7,5
2 nd Semester (spring)		Module category	ECTS
1. Emergency Planning <i>I. Parcharidis</i>		Compulsory	7,5
2. Disaster Recovery and Reconstruction Planning <i>P.M. Delladetsimas</i>		Compulsory	7,5
3. Natural Hazards in Coastal Zone <i>E. Karymbalis</i>		Optional	7,5
4. Local Sustainable Development and Social Resistance <i>K. Sapountzaki</i>		Optional	7,5
5. Geoinformatics for Disaster Management <i>C. Chalkias, I. Parcharidis</i>		Optional	7,5
6. Applied Spatial Analysis <i>A. Tragaki</i>		Optional	7,5
7. Governance of Environmental Risk <i>G. Balias</i>		Optional	7,5
3 rd Semester (winter)		Module category	ECTS
Postgraduate Thesis		Compulsory	30
Internship		Optional	10
Seminar		Optional	10

Course B: SPATIAL POLICIES AND DEVELOPMENT IN EUROPE

Modules

1st Semester (winter)	Module category	ECTS
1. Scientific Research Methods in Geography <i>A.G. Papadopoulos, G. Mavrommatis, P. Artelaris</i>	Compulsory	7,5
2. Planning and Spatial Development: Theories and Practices <i>G. Velegrakis</i>	Compulsory	7,5
3. Geographies of Globalization <i>S. Skordili</i>	Compulsory	7,5
4. Migration Policy and Migratory Flows <i>A.G. Papadopoulos, A. Tragaki, G. Mavrommatis</i>	Optional	7,5
5. Institutions and Security Policy in European Space <i>G. Kritikos</i>	Optional	7,5
6. Inequality and Segregation Issues in European Cities <i>T. Maloutas</i>	Optional	7,5
2 nd Semester (spring)	Module category	ECTS
1. Urban Development and Redevelopment Policies <i>P.M. Delladetsimas</i>	Compulsory	7,5
2. Regional Development and Policy <i>S. Skordili, P. Artelaris</i>	Compulsory	7,5
3. Development and Restructuring of Rural Europe <i>A.G. Papadopoulos</i>	Optional	7,5
4. Local Sustainable Development: Programmes and Social Resistance: <i>K. Sapountzaki, C. Hadjimichalis</i>	Optional	7,5
5. Applied Spatial Analysis <i>A. Tragaki</i>	Optional	7,5
7. Methods of Regional Analysis with Emphasis on Spatial Econometrics <i>P. Artelaris</i>	Optional	7,5
8. Transnationalism and Human Geography <i>G. Mavrommatis</i>	Optional	7,5
3 rd Semester (winter)	Module category	ECTS
Postgraduate Thesis	Compulsory	30
Internship	Optional	10
Seminar	Optional	10

Course C: GEOINFORMATICS

Modules

1 st Semester (winter)	Module category	ECTS
1. Scientific Research Methods in Geography <i>A.G. Papadopoulos, G. Mavrommatis, P. Artelaris</i>	Compulsory	7,5
2. Applied GIS Based Geographical Analysis <i>C. Chalkias</i>	Compulsory	7,5
3. Advanced Topics of Remote Sensing <i>I. Parcharidis</i>	Compulsory	7,5
4. Spatial Databases <i>A. Zafeiropoulos</i>	Compulsory	7,5
2 nd Semester (spring)	Module category	ECTS
1. Research Themes in Geoinformatics <i>Seminar</i>	Compulsory	7,5
2. Programming for spatial data analysis (<i>not available for academic year 2010-20</i>) <i>S. Kalogirou</i>	Optional	7,5
3. Geomodeling <i>P. Katsafados</i>	Optional	7,5
4. Geoinformatics for Disaster <i>I. Parcharidis, C. Chalkias</i>	Optional	7,5
5. Applied Spatial Analysis <i>A. Tragaki</i>	Optional	7,5
6. Methods of Regional Analysis with Emphasis on Spatial Econometrics <i>P. Artelaris</i>	Optional	7,5
7. Advanced Topics of Applied Geoinformation for the Environment <i>G. Petropoulos</i>	Optional	7,5
3 rd Semester (winter)	Module category	ECTS
Postgraduate Thesis	Compulsory	30
Internship	Optional	10
Seminar	Optional	10

Active Faculty members and administrative staff

Name	Position	Phones	E-mails
Panagiotis Artelaris	Assistant Professor	+30-210-9549260	partelar@hua.gr
George Balias	Retired Professor	+30-210-9549261	gbalias@hua.gr
Christos Chalkias	Professor	+30-210-9549347	xalkias@hua.gr
Pavlos-Marinos Delladetsimas	Emeritus Professor	+30-210-9549343	p.delladetsimas@hua.gr
Efthimios Karymbalis	Professor	+30-210-9549159	karymbalis@hua.gr
Evangelia Drakou	Assistant Professor	+30-210-9549339	e.drakou@hua.gr
Petros Katsafados	Associate Professor	+30-210-9549384	pkatsaf@hua.gr
George Kritikos	Professor	+30-210-9549365	gkriti@hua.gr
Constantia-Aikaterini Lazaridi	Professor	+30-210-9549164	klasaridi@hua.gr
Thomas Maloutas	Emeritus Professor	+30-210-9549165	maloutas@hua.gr
George Mavrommatis	Assistant Professor	+30-210-9549148	gmavrommatis@hua.gr
Apostolos G. Papadopoulos	Professor	+30-210-9549318	apospapa@hua.gr
Issaak Parcharidis	Professor	+30-210-9549345	parchar@hua.gr
George Petropoulos	Assistant Professor	+30-210-9549163	gpetropoulos@hua.gr
Kalliopi Sapountzaki	Professor	+30-210-9549161	sapountzaki@hua.gr
Sofia Skordili	Professor	+30-210-9549323	skordili@hua.gr
Alexandra Tragaki	Professor	+30-210-9549168	atragaki@hua.gr
Costis Hadjimichalis	Emeritus Professor	+30-210-9549144	chadj@hua.gr
Eveline Durie	Special Teaching Staff	+30-210-9549330	edurie@hua.gr
Ilias Mavromatidis	Special Teaching Staff	+30-210-9549389	iliasmavr@hua.gr
Polikarpos Papadopoulos	Secretary of Postgraduate Studies	+30-210-9549325	geosecpost@hua.gr